

**Memòria anual de gestió
del Parc Natural de
sa Dragonera**

2025

Presentació

Seguidament es presenta una memòria resumida que comprèn totes les actuacions que han estat realitzades al Parc Natural de sa Dragonera durant l'any 2025.

La base estructural d'aquest document ve determinada pel Programa Anual d'Execució de 2025, que és el document que establia quines eres les línies d'actuació a seguir i detallava quines accions es preveien en cada un dels apartats o àrees del Programa: Àrea de Gestió per a la Conservació, Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic, Àrea d'Ús Públic, Àrea d'Investigació i Seguiment, Àrea de Participació, Àrea de Manteniment, Àrea de Vigilància, Àrea d'Administració, Àrea de Planificació i Àrea d'Avaluació.

Com cada any, i en concordança amb el Programa Anual d'Execució, totes les actuacions s'agrupen en àrees de gestió, que contenen programes i projectes. Els programes fan referència a les línies d'actuació general, que tenen continuïtat en el temps; i els projectes són les actuacions realitzades en un moment determinat, amb uns objectius concrets i que s'executen de manera puntual i finalista.

Amb la intenció d'abastar tota la gestió realitzada al Parc Natural, s'ha hagut de resumir molt el contingut de la memòria, per poder deixar constància de les actuacions dutes a terme en cada una de les àrees i els resultats obtinguts, però sense detallar de manera acurada cada un dels apartats amb dades i detalls per no convertir aquesta memòria en un document excessivament estens, doncs l'objectiu ha estat l'obtenció d'una memòria breu, de fàcil lectura i que aporti una visió general de com s'ha gestionat el Parc Natural de sa Dragonera durant aquest any.

L'equip gestor del Parc disposa de tota la informació d'on s'ha estret aquesta memòria-resum, que pot esser consultada en cas que es vulgui conèixer amb més detall, que inclou tota la facturació, els contractes, les memòries i treballs d'investigació realitzats, els recomptes i estadístiques d'usuaris, les metodologies de treball, etc.

L'any 2025 ha estat l'any de celebració del **30e aniversari** de la declaració del parc natural, per tant ja podem dir que després de tres dècades de gestió de l'illa com espai natural protegit es noten alguns resultats. D'entre totes les actuacions i experiències d'aquest any 2025, l'equip de gestió destaca potser les següents, com a principals fites de l'any:

- L'assentament d'una parella d'àguiles peixateres (*Pandion haliaetus*), que, per primera vegada en la història del parc natural, han criat a l'illa i han surat dos polls.
- Els bons resultats dels seguiments de la nidificació de la baldritja balear (*Puffinus mauretanicus*), que confirmen el creixement de la colònia de cria.

- El reforçament de la plantilla d'educació ambiental (amb una guia ambiental d'un projecte d'ocupació i una educadora amb finançament d'un projecte finançat per l'impost de turisme sostenible)
- L'inici del tràmit de la redacció d'un nou PRUG (pla rector d'ús i gestió)
- La finalització del projecte de restauració del mirador de na Miranda.
- L'execució de les obres de millora del port i d'accessibilitat universal amb una rampa.
- L'aplicació del nou Pla de sanitat forestal i la redacció d'un nou Pla de bioseguretat.
- La gran activitat investigadora i de seguiments naturalístics per part de la comunitat científica (UIB, CSIC-IMEDEA)
- L'augment de les activitats educatives i participatives diàries per al públic general, i la bona acollida de les activitats en dissabte.

Antic far de na Pòpia (autor: Manel Galmés)

ÍNDEX

1. Àrea de Gestió per a la Conservació	
1.1. Programa de protecció i conservació de la fauna	9
1.2. Programa de conservació d'hàbitats	11
1.3. Programa de conservació de la flora	12
1.4. Programa de gestió agrícola	13
1.5. Programa de gestió forestal	14
1.6. Programa de control d'espècies al·lòctones	16
2. Àrea de Desenvolupament Socioeconòmic	
2.1. Programa de col·laboració amb institucions, empreses i associacions	19
2.1. Programa d'usuaris al Parc	20
3. Àrea d'Ús Públic	
3.1. Programa d'informació i atenció al públic	24
3.2. Programa d'interpretació i educació ambiental	28
3.3. Programa de senyalització	31
Projecte 3.1. Estudi de capacitat d'acollida	31
Projecte 3.2. Exposició permanent del centre de visitants	31
Projecte 3.3. «La migració del falcó marí des de Dragonera i La Graciosa»	32
Projecte 3.4. «El cicle de l'aigua a sa Dragonera»	34
4. Àrea d'Investigació i Seguiment	
4.1. Programa de seguiment d'hàbitats i espècies	36
4.2. Programa de catalogació del patrimoni cultural	40
5. Àrea de Participació	
5.1. Programa de participació ciutadana	42
6. Àrea de Manteniment	
6.1 Programa de manteniment general del Parc	43
Projecte 6.1. Depuració d'aigües fecals	50
Projecte 6.2. Manteniment del sistema autònom d'energia solar	50
7. Àrea de Vigilància	
7.1 Programa de vigilància	53
8. Àrea d'Administració	
8.1 Programa de gestió administrativa	55
9. Àrea de Planificació	
9.1 Programa de formació del personal del Parc	56

9.2 Programa de redacció de documents de planificació	57
Projecte 9.1. Reconstrucció del mirador de na Miranda	58
Projecte 9.2. Reconstrucció del sostre de la caseta del generador	58
Projecte 9.3. Estudi sobre la canalització de la cova del Moro – Tancat	58
Projecte 9.4. Implantació del nou Pla de Bioseguretat	58
Projecte 9.5. Adequació de la torre des Colomer	59
10. Àrea d'Avaluació	
10.1 Programa d'avaluació	61

Equip de gestió

Directora conservadora: (Consell Insular de Mallorca)	Pilar Gómez i Calatayud
Tècnic d'espais naturals: (Institut Balear de la Natura)	Josep Rullan Palenzuela
Tècnic Projecte PROGRESS: (Consell Insular de Mallorca)	Gonzalo Molins Segovia (de gener a maig de 2025)
Tècnica Projecte PROGRESS: (Consell Insular de Mallorca)	Ruth Patrícia Campins Marroig (des del mes de juny)
Tècnica de Comunicació: (Consell Insular de Mallorca)	Marina Bonel Quesada (des de maig a desembre)
Informadors-recepcionistes: (Institut Balear de la Natura) temps parcial)	Sergio Piñol González (des d'abril a octubre) Lucía C. Yzaga Fernández de Córdoba (març-setembre)
Guia ambiental: (Consell Insular de Mallorca)	Sara Florinda Martínez Cañellas (des de març a novembre)
Educadora ambiental: (TRAGSA, Govern de les Illes Balears)	Rita Font de Benito (des de novembre)
Vigilants: (Consell Insular de Mallorca)	Emili Colom Arqués (fins el setembre, per jubilació) Francisco Marín Falcó Llorenç Vanrell Alemany Yasin Labiba (contracte a temps parcial) Carlos Montero (contracte a temps parcial) Bartomeu Antequera (contracte a temps parcial) Sebastià Amer Mas (contracte a temps parcial)
Brigada de manteniment: (Institut Balear de la Natura)	Antonio Lozano Galera (fins el mes de febrer, per jubilació) Pau Fernández Villalonga Rafel Joan Mates Albert Garrofé Marimon (de febrer a març, i desembre) Antoni Bonet Vidal (des d'abril a novembre) Isidre Bisbal Mairata (març i abril)
Treballadora forestal (Consell Insular de Mallorca)	Ángela Patricia Andrade Guzmán (de gener a novembre)
Patrons d'embarcació: (TRAGSA)	Daniel Marí Rocke Joan Romaguera Massanet
Neteja de les instal·lacions:	Manuel Roca Estrada
Estudiants en pràctiques:	Àlex Pastor Massanet Sergio Álvarez Martín

A més de la plantilla pròpia del Parc Natural de sa Dragonera, s'ha comptat amb el suport més o menys habitual d'altres treballadores i treballadors del Consell de Mallorca (brigada d'obres i educadores del servei d'Educació ambiental del Consell de Mallorca); els Agents de Medi Ambient; els serveis de salut laboral i PRL; una brigada forestal i un equip helitransportat (pilot, tècnic i brigada) de l'Ibanat; un tècnic del servei de Sanitat forestal, i altres treballadors/es per a la realització d'actuacions concretes.

A més, cal tenir en consideració el personal administratiu i tècnic del Servei d'Espais Naturals (Direcció general de Medi Natural) del Govern de les Illes Balears i el del Consell de Mallorca (serveis de contractació, juristes, departaments de recursos humans, tramitació d'expedients, etc.), que també han contribuït al correcte funcionament del Parc Natural de sa Dragonera.

Treballadors i treballadores del PN de sa Dragonera (febrer de 2025)

Balanç econòmic 2025

2.1 Estat de despeses

Durant l'any 2025 s'han invertit al Parc natural de sa Dragonera, d'acord amb el compliment del Programa Anual d'Execució, un total de 1.139.839,70 €, que inclouen les despeses de personal, i totes les partides dels diferents programes. Al quadre següent de detalla la inversió realitzada per part de les diferents entitats que cogestionen el Parc (Consell de Mallorca i CAIB-Ibanat), a més de la col·laboració que fa l'ajuntament d'Andratx en un programa educatiu i de participació local.

La partida econòmica més important és la que correspon al personal que treballa per al parc natural (poc més de 800.000 €), mentre que les inversions que corresponen a contractes i compres han suposat una despesa anual total de 321.000 €, sent el contracte de major cost el que inclou el maneig i manteniment de les embarcacions, la vigilància i la contractació dels patrons per a les barques (200.000 €.)

A continuació presentam una taula on es pot veure a quines àrees de gestió han estat imputades les despeses realitzades enguany (contractacions i compres.)

Àrea de gestió	Despeses Consell de Mallorca	Despeses IBANAT	Despeses DGMNIGF (CAIB)	Despeses Ajuntament d'Andratx	TOTAL
Conservació Ús públic	8.470,76	2.534,39 8.140,14	1.633,50		4.167,89 16.610,90
Investigació i seguiment		640,75	3.630,00		4.270,75
Participació	8.261,30	67,98		4.023,64	12.352,92
Manteniment	70.016,88	7.289,03	1.333,26		78.639,17
Planificació		633,08			633,08
Vigilància i transport marítim	204.397,82				204.397,82
Subtotal PAE 2025	291.146,76 €	19.305,37 €	6.596,76 €	4.023,64 €	321.072,53 €
Personal (RH)	535.740,01	275.488,46	7.538,70		818.767,17
Despeses corrents					
TOTAL	826.886,77 €	294.793,83 €	14.135,46 €	4.023,64 €	1.139.839,70 €

Despeses realitzades l'any 2025 al Parc natural de sa Dragonera

Estat dels ingressos

Les dades corresponents als ingressos obtinguts que ha obtingut el Parc natural de sa Dragonera aquests any, 2025, sumen un total de 23.031 €, que es justifiquen amb el cobrament de la taxa, o cànon, que paga cada visitant que arriba a sa Dragonera a través de les empreses de transport marítim col·lectiu (turístiques.)

Les quantitats ingressades queden reflectides a la següent taula:

Concepte de l'ingrès	Quantitat
Cànon o taxa ecoturística per desembarcar al Parc	23.031 €

Ingressos generats al Parc natural de sa Dragonera el 2025

1. ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

1.1. Programa de protecció i conservació de la fauna

1.1.1 Recollida i alliberament de fauna recuperada

El Parc natural de sa Dragonera treballa permanentment amb el Consorci per a la Recuperació de la Fauna de les Illes Balears (COFIB) en la recollida d'animals silvestres dèbils o ferits que es troben tant a l'illa de sa Dragonera com en les seves immediacions.

És habitual que a l'illa es trobin alguns exemplars d'aus que necessiten recuperar-se en captivitat, bé perquè han patit alguna lesió o bé perquè són ocells migrants o juvenils que es troben dèbils o exhausts per l'esforç realitzat durant la migració o per manca d'aliment. Per aquests motius, a vegades es recullen petits passeriformes, xoriguers, virots, gavines, corbs marins, i enguany fins i tot es va recollir un exemplar d'àguila peixatera, que es va recuperar satisfactòriament en les instal·lacions del COFIB.

1.1.2 Àguila peixatera. Control de cria

El seguiment de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*) a sa Dragonera es fa amb mitjans propis, atès que fins el 2025 no s'havia constatat la cria d'aquesta espècie a l'illa.

Es tracta d'una espècie que viu a prop de les grans masses d'aigua, tant en les costes marines com en zones amb presència de llacs i albuferes, i s'alimenta del peix que ella mateixa pesca.

Malgrat té una distribució molt àmplia arreu del món, és també present a la Mediterrània i atès que és un rapinyaire de mida gran i molt territorial les seves poblacions són molt petites, la qual cosa els confereix una gran importància perquè són sempre poblacions fràgils i vulnerables.

Al Parc natural de sa Dragonera és habitual poder-hi observar algun exemplar d'àguila peixatera, ja que els exemplars establerts a la serra de Tramuntana i altres en migració hi troben un bon lloc on alimentar-se amb una certa seguretat. Des de fa anys el personal del Parc fa un seguiment de la presència d'àguiles peixateres, a través de l'observació directa tant des de terra com en sortides marítimes en l'embarcació del Parc.

L'any 2024 ja es va documentar la presència d'una parella en actitud de festeig, observada sovint a sa Dragonera, i es va confirmar un intent de nidificació que finalment no fou fructífer. Un any més no es va poder constatar la cria al Parc natural, tot i que hi havia indicis de que l'espècie intentava colonitzar un nou territori de cria a sa Dragonera. Però aquest 2025 si que hi ha hagut molt bones notícies al respecte, perquè s'ha pogut constatar la cria d'una parella de peixateres a sa Dragonera, que ha surat amb èxit dos polls.

1.1.3 Seguiment de ratapinyades

El Parc natural de sa Dragonera compta amb algunes caixes antigues de ratapinyades, però no s'està fent cap seguiment en l'actualitat.

Dins del Pla de sanitat forestal es preveu la instal·lació de noves caixes i un control de la seva ocupació per alentir la cria de quiròpters, atès que són espècies que a més d'enriquir la diversitat biològica, s'alimenten de papallones i altres insectes, i ajuden a controlar algunes plagues forestals, com la de la processionària del pi.

Des del servei de Sanitat forestal de la DGMNGF es preveu l'adquisició i instal·lació de caixes per a la cria de quiròpters per al proper any 2026. A més està previst que es formalitzi un contracte per realitzar una avaluació dels quiròpters actualment presents al Parc i un seguiment de l'efecte dels nius.

1.1.4 Control de plagues forestals

Com cada any, a sa Dragonera s'han realitzat les actuacions periòdiques de control de plagues forestals que determina el Pla de sanitat forestal, com s'indica en el següent calendari:

10.1.7. Cronograma d'actuacions (*Tomicus destruens*, *Orthotomicus erosus* i *Monochamus galloprovincialis*)

ACTUACIONS	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
Prospecció visual												
Eliminació dels arbres afectats	En qualsevol època de l'any que s'observin afectacions per l'acció dels perforadors dels pins											
Permanència de les trampes												
Revisió de trampes												
Instal·lació dels punts esquers												
Trampeig del <i>Monochamus galloprovincialis</i>												

Nota: *Orthotomicus erosus* *Tomicus destruens* *Monochamus galloprovincialis*

10.2.8. Cronograma d'actuacions (*Thaumetopoea pityocampa*)

ACTUACIONS	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
Inspecció dels pinars i elaboració del mapa de nivells d'afectació												
Revisions d'eclosió de les postes												
Eliminació manual de les bosses												
Dispositius de captura d'individus -Trampes												
Caixes niu d'aus insectívores												
Caixes refugi de ratapinyades												
Tractaments aeris amb productes biològics												
Tractaments terrestres amb productes biològics												

* El mes òptim és octubre. Es posa novembre per si hi ha molta superfície a tractar i tenim dies de mal temps. Els productes sempre han d'estar autoritzats.

Quadres sobre la cronologia d'actuacions preventives en plagues forestals

Les plagues de processionària (*Thaumetopoea pityocampa*) i dels perforadors dels pins (*Tomicus destruens*, *Orthotomicus erosus*, i *Monochamus galloprovincialis*) són les més destacables per la seva abundància a les Illes Balears i per la possibilitat de que puguin suposar un problema a sa Dragonera, per la qual cosa s'hi fan les actuacions que determina el Pla per poder prevenir futurs problemes forestals.

1.2. Programa de conservació d'hàbitats

1.2.1 Punts d'aigua per a la fauna, antics aljubs i safareigs

Els diferents punts de recollida d'aigua de l'illa necessiten una aportació d'aigua durant l'estiu, atès que les escasses pluges i l'elevada evaporació fa que quan més necessaris són, s'assequin. Per aquest motiu, durant els mesos més calorosos la brigada de manteniment revisa l'estat dels abeuradors i amb l'ajuda d'un dipòsit mantenen els nivells d'aigua elevats perquè la fauna pugui trobar aigua disponible en distintes ubicacions de l'illa, i en diferents tipologies (safareig d'aigua depurada a cala en Lledó, piques prop de les cases, bassa al camí de Llebeig, piques de la font de la cova des Moro, canalitzacions cap al Tancat de l'olivar...)

1.2.2 Aus marines

Amb l'objectiu de protegir les aus que habiten i crien en el litoral del Parc, i també als illots, es fan complir unes normes estrictes que passen per no autoritzar determinades actuacions en les èpoques de cria, no autoritzar activitats que generen sons estridents, fer mantenir una distància mínima de navegació, no permetre l'amarrament d'embarcacions ni el fondeig fora de les zones habilitades, etc.

Els vigilants del Parc, a més de la vigilància habitual terrestre, realitzen sortides en l'embarcació al voltant de l'illa, de manera periòdica, per assegurar una presència habitual a la mar i evitar així la proliferació d'activitats que generin impactes negatius sobre les colònies d'aus marines ni alterar la calma que hauria de regnar en tot el litoral de sa Dragonera.

1.2.3. Revisió de les coves marines submergides, semi submergides o no explotades pel turisme

Les coves submergides conformen un hàbitat prioritari, protegit per normativa europea i autonòmica, per la qual cosa és prioritari aprofundir en el coneixement d'aquest hàbitat per poder conservar-lo, implementant actuacions dirigides a minimitzar els impactes, regular les activitats humanes i millorar en la mesura que sigui possible les condicions naturals d'aquest entorn.

Les pròpies característiques d'aquest hàbitat fan que sigui molt desconegut per al públic i per a la societat, ja que parlem de coves i a més a més submergides a la mar, per tant són doblement inaccessibles, i això podria suggerir que es troben fora de tot perill, però no podem oblidar que les activitats subaquàtiques són de cada vegada més populars i que el Parc natural de sa Dragonera es troba proper a zones turístiques amb gran quantitat de visitants que practiquen tot tipus d'activitats esportives i recreatives. Per tant, és important i de cada cop més necessari regular les activitats marines i esportives, com l'espeleologia, en entorns fràgils, com ho són les coves submergides, que compten amb una rica vida silvestre.

L'any 2024 es va iniciar la prospecció del litoral de sa Dragonera per confeccionar un inventari de coves, per part d'un equip d'espeleòlegs i bussos dirigit per Francesc Gràcia, i durant l'any 2025 s'ha continuat amb aquesta tasca de prospecció, localització i topografia de les coves submergides del Parc natural. En total s'han detectat 21 coves submarines de les quals, en 4 ja s'ha iniciat l'estudi topogràfic i mostreig de fauna.

1.3. Programa de conservació de la flora

1.3.1 Conservació dels tamarells de cala en Lledó

En les proximitats del moll i la platja hi ha presència de tamarells (*Tamarix canariensis*), així com també en la zona de cala Cucó.

Com cada any, la brigada ha mantingut la tasca de manteniment dels tamarells amb prospeccions periòdiques per assegurar la conservació d'aquests arbusts, i descartar la presència de plagues potencials, com la dels becucs del gènere *Coniatus* que els poden afectar i debilitar.

1.3.2 Conservació del boix (*Buxus balearica*)

El boix (*Buxus balearica*) és una espècie autòctona pròpia de l'illa de Mallorca, que també es troba a Cabrera i sa Dragonera, que ha anat retrocedint amb el temps i actualment té un depredador, la papallona del boix (*Cydalima perspectalis*), una espècie introduïda, procedent del SE asiàtic, que n'està afectant greument algunes poblacions.

Al Parc natural de sa Dragonera hi podem trobar alguns exemplars de boix en el jardí botànic de cala en Lledó, que foren sembrats per donar a conèixer als visitants les plantes més característiques i/o valuoses del Parc, i en estat natural hi ha boixos en una zona molt poc accessible i elevada, en la vessant nord de l'illa. Els exemplars del jardí, a més de tenir una funció educativa i representativa, serveixen per poder controlar la potencial presència de la papallona del boix. Els mostreigs de lepidòpters realitzats per l'equip investigador d'IMEDEA confirmen que no hi ha presència de la papallona del boix actualment a l'illa.

1.3.3 Recuperació *Launaea cervicornis*

L'eriçó o socarrell (*Launaea cervicornis*) és una de les espècies d'interès del Parc. Creix al litoral de sa Dragonera, entre les roques, i s'intenta mantenir una població natural d'aquesta espècie, aportant nous individus cultivats, o bé llavors, procedents del viver forestal de Menut (Cefor). També es demana al viver que es faci recol·lecció de llavors de les plantes de sa Dragonera per poder reproduir-la ex-situ i així assegurar-nos que disposam de peus de *Launaea cervicornis* originals de l'illa, quan sigui necessari sembrar-ne per qualsevol motiu.

L'any 2025 no han estat recol·lectades llavors d'aquesta planta, atès que al viver forestal no ho han vist necessari, però sí que s'ha fet un seguiment visual de l'estat de les que han estat plantades anteriorment, doncs el personal tècnic del Jardí Botànic de Sóller ha mantingut les visites periòdiques a sa Dragonera per avaluar l'estat de les poblacions silvestres i les plantacions d'aquesta i altres espècies.

1.3.4 Seguiment de *Limonium dragonericum*

Limonium dragonericum (*Plumbaginaceae*) és una espècie endèmica de l'illa de sa Dragonera, i també ha estat citada a l'illot d'es Pantaleu, l'illot de Sa Porrassa, i al cap de Cala Figuera a Calvià. Atesa la seva restringida àrea de distribució, és una espècie catalogada com a vulnerable.

Les principals amenaces són la destrucció dels seu hàbitat per activitats humanes i urbanitzacions, l'impacte del canvi climàtic, que podria alterar les condicions d'humitat i temperatura del seu ecosistema i la competència amb espècies invasores que podrien desplaçar-la.

Degut a les obres previstes al Port de Sa Dragonera, el mes d'octubre es van recollir exemplars adults que es van traslladar al Jardí Botànic de Sóller amb la previsió de translocar-los en un altre indret de l'illa. Per altra banda també es van guardar llavors de *Limonium dragonericum* al banc de germoplasma per produir planta jove.

En total al llarg del 2025 han estat translocats 50 exemplars, i s'han sembrat 100 exemplars al J.B. de Sóller a partir de llavors recollides a sa Dragonera. L'àrea seleccionada per a la translocació i plantació va esser Cala en Lledó i la línia de costa litoral propera a la casa dels guardes vigilants.

1.3.5 Recuperació de *Lomelosia cretica*

Des del viver forestal de la finca pública de Menut, CEFOR, es fa un seguiment de la reproducció d'aquesta planta amb llavors procedents de diferents localitzacions, entre elles sa Dragonera. *Lomelosia cretica* (o *Scabiosa cretica*) és una herbàcia pròpia de les zones de penya-segat que fa flors de color violeta a la primavera i principis d'estiu, i es considera vulnerable per la seva escassa presència.

Tampoc no s'han recol·lectat llavors aquest any d'aquesta espècie, per tant es sol·licitarà al personal tècnic del viver que l'any proper es programi alguna sortida que pugui garantir la recol·lecció de llavors d'aquesta i altres espècies, per a futures plantacions.

1.4. Programa de gestió agrícola

1.4.1 Tasques de conreu a l'espai agrícola del Parc

Les marjades agrícoles de la zona de Cala en Lledó fins a na Miranda i de l'olivar des Tancat són els espais de caràcter agrari heretats de l'antiga gestió privada de l'illa. Aquests terrenys foren trencats (llaurats) segles enrere, per a la sembra de farratges per al ramat, per ser les zones més accessibles i on s'hi acumulen sòls fèrtils.

Amb la protecció de l'illa i la seva declaració com a parc natural es va decidir aquestes terres de conreu, que, tot i no ser un hàbitat natural, conformen un ambient de gran interès per l'illa: Per una banda, augmenten la diversitat d'hàbitats i propicien ambients adequats per a l'alimentació de moltes aus, per altra banda augmenten també la diversitat paisatgística i integren l'activitat humana en la riquesa actual del Parc; a més, el manteniment de les terres de conreu ajuda a evitar l'erosió del terreny, a conservar els elements patrimonials associats als ambients agraris, i suposa un reconeixement a la feina dels nostres avantpassats.

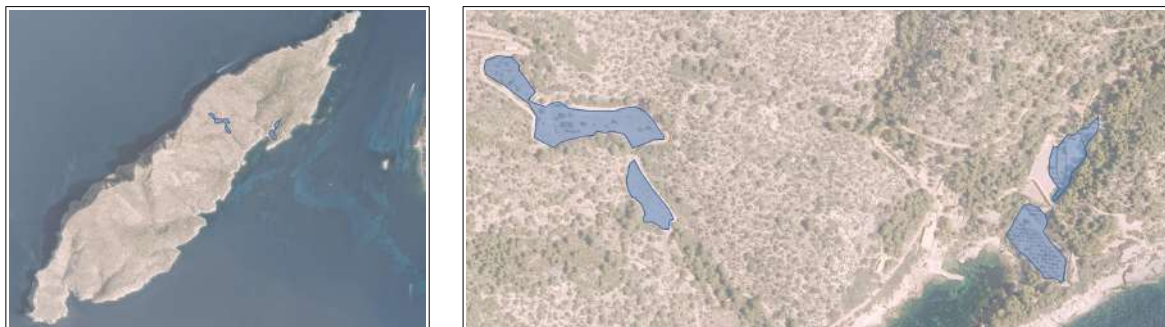
Un o dos cops l'any, les marjades d'olivar es llauren i es sembren amb farratges (cereal i lleguminoses) perquè la fauna silvestre hi trobi aliment i la capa vegetal protegeixi el sòl de l'erosió produïda per la pluja i els temporals.

1.4.2 Olivars de cala en Lledó i es Tancat

Les zones d'olivar de sa Dragonera són dues àrees que sumen aproximadament 1,2 hectàrees. Si bé representen una superfície molt petita del Parc, són importants perquè es troben en dues zones molt accessibles i molt visibles per al públic: les immediacions de cala en Lledó i el tancat ramader que es troba a l'inici de l'itinerari d'ascens a na Pòpia.

A més de suposar un hàbitat agrari molt apreciat per a moltes espècies d'aus, que s'alimenten de l'oliva i l'olivó, també forma part del patrimoni històric i etnològic de l'illa, per

la qual cosa tant es conserven les oliveres (que es poden i es mantenen), com els marges, les parets i tots els elements que conformen les zones d'olivar.

Zones ocupades per olivar (cala en Lledó i es Tancat)

1.4.3 Manteniment de l'hort de fruiters regat amb aigua residual

El mes d'octubre de 2024 es va fer una plantació de 10 arbres fruiters en la marjada que hi ha baix del safareig, associada al projecte de depuració de les aigües terciàries, doncs l'aigua procedent de la depuradora és emprada per regar aquests fruiters i generar així una zona verda que pretén augmentar la diversitat d'aus i insectes d'aquesta zona.

La plantació es va pensar perquè hi hagués arbres que generin fruita al llarg de les diferents èpoques de l'any, i mantenir així una font d'aliment constant per a l'ornitofauna. Es varen sembrar concretament: dues pruneres (*Prunus domestica*), dos caquiers (*Diospyros kaki*), dues figueres (*Ficus carica*), dos magraners (*Punica granatum*), un nespler (*Mespilus germanica*), i un codonyer (*Cydonia spp.*)

D'aquests s'han patit tres baixes, i per aquest motiu el mes de desembre d'enguany s'han sembrat 4 nous fruiters: una llimonera (*Citrus limonum*), un mandariner (*Citrus reticulata*), una figuera (*Ficus carica*) i un nespler (*Eriobotrya japonica*.) Aquests arbres es reguen de manera automatitzada amb un sistema regulat, que es va adaptant segons l'època de l'any, i que aprofita les aigües residuals, depurades i filtrades a través de diversos compartiments de decantació i finalment del safareig.

1.4.4 Increment de la superfície de sembra

Dos cop en l'any es realitzen tasques de sembra de farratges en les parcel·les agrícoles de sa Dragonera, normalment una mescla de cereals i lleguminoses que s'adquireixen a la cooperativa agrícola d'Andratx.

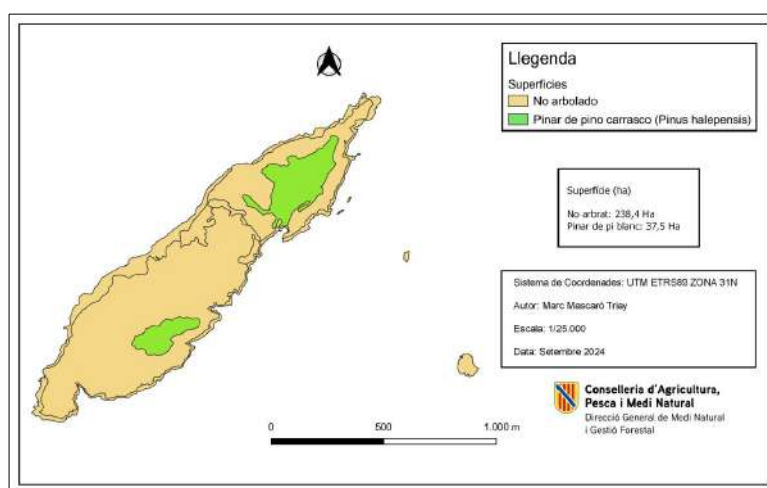
Amb l'ajuda del tractor se sembren aquestes marjades, que donen una imatge de finca tradicional on es manté l'agricultura extensiva pròpia de la serra de Tramuntana, i que malgrat no serveixi per alimentar ramats, potencia la presència d'ocells passeriformes i altres animals, i prevé l'erosió del sòl.

El 2025, a més de llaurar-se les parcel·les que ja es sembraven els anys anteriors, també s'ha afegit una parcel·la d'olivar que l'any anterior s'havia recuperat com a zona agrícola, al costat del Tancat.

1.5. Programa de gestió forestal

1.5.1 Pla de sanitat forestal de sa Dragonera

Les masses boscoses del Parc natural de sa Dragonera són pinars, i s'agrupen en dues zones concretes al centre de l'illa (com es mostra al mapa adjunt.) La resta de l'illa, tot i ser de caràcter forestal, es caracteritza per estar formada per comunitats arbustives de plantes de litoral, de penyals i de tipus ruderal. A més, hi ha dues zones agrícoles formades majoritàriament per marjades d'olivar que també es conreen i es sembren amb farratges per prevenir l'erosió del terreny i per augmentar la diversitat d'aliment disponible per a la fauna.

Imatge (mapa de boscos de Dragonera)

L'any 2024 es va redactar i aprovar el Pla de sanitat forestal del P.N de sa Dragonera, que marca les línies d'actuació en matèria de gestió forestal: perills potencials, prevenció de plagues, i altres actuacions de gestió dels forests.

Aquest Pla descriu les actuacions que s'han de realitzar en matèria de prevenció de plagues i de manteniment en bon estat de les masses forestals, i estipula el calendari d'actuacions.

S'estructura segons les distintes espècies forestals presents al Parc i que són susceptibles de patir plagues conegudes i identificades (pins, garballons, boixos i tamarells), i marca un pla d'actuacions per a cada un dels possibles predadors (processionària del pi -*Thaumetopoea pityocampa*-, perforadors dels pins -*Tomicus destruens*, *Orthotomicus erosus*, *Monochamus galloprovincialis*-, la papallona del boix -*Cydalima perspectalis*-, l'eruga barrinadora de les palmeres -*Paysandisia archon*-, i els becucs del tamarell -*Coniatus repandus*, *C. suavis* i *C. deyrollei*-).

A més de les espècies forestals, el Pla de sanitat també fa referència a les possibles plagues que podrien afectar algunes espècies agrícoles com l'olivera i els fruiters (*Xylella fastidiosa*, i *Xylosandrus compactus*).

Les principals actuacions que s'han realitzat han estat fer el seguiment visual continuat de l'estat dels boscs; la tala de pins secs, i la trituració i crema de les restes; la instal·lació de 35 trampes amb feromona per controlar la processionària; el seguiment de les captures de papallona d'aquesta espècie; la retirada de bosses d'erugues; la recollida de mostres afectades per diferents patògens i l'anàlisi de les mateixes al laboratori de sanitat de la CAPiMN.

1.5.2 Conservació dels itineraris

Els 4 itineraris senyalitzats amb que compta el Parc són els camins de Tramuntana, de Llebeig, de na Pòpia i el circular de na Miranda. Tots ells transcorren principalment per terrenys forestals, per la qual cosa és necessari fer una sèrie d'actuacions de conservació de les rutes en base als tractaments silvícoles que permetin garantir la circulació pels camins de manera segura i còmoda.

La brigada de manteniment realitza al llarg de l'any tasques de conservació dels 4 itineraris que consisteixen en:

1. La neteja dels camins de vegetació i restes antròpiques.
2. La poda de l'arbrat que pugui provocar incidents.
3. El desbrossament de les voreres.
4. L'eliminació dels nius de processonària parant especialment atenció als que podrien afectar als visitants.
5. El tancament de les obertures o tiranys que donen lloc a confusió perquè els visitants no abandonin els itineraris i no augmentin els problemes d'erosió.
6. El manteniment de les zones més sensibles a la presència de persones, com poden ser les zones de nidificació de fauna.

1.6. Programa de control d'espècies al·lòctones

1.6.1 Manteniment de les tasques d'eliminació de flora invasora

Les espècies de flora exòtica i invasora que major preocupació generen són especialment algunes varietats del gènere *Opuntia*, les que coneixem com a «figueres de moro», atesa la seva gran resistència, la seva mida, la seva longevitat i la capacitat que tenen d'arrelar en gairebé qualsevol substrat.

A sa Dragonera han estat identificades almenys 3 espècies distintes d'*Opuntia*.

L'any passat, el 2024, es va fer una actuació important d'eliminació d'un gran nombre de figueres de moro en la zona agrícola de cala en Lledó, reminiscència de l'explotació agrícola i ramadera de sa Dragonera, però el major problema el generen les plantes que han colonitzat la zona litoral de Llebeig, sobre dels penya-segats, on és més complicat actuar-hi per la inaccessibilitat del terreny. Aquestes plantes probablement hagin colonitzat la zona a partir d'una dispersió més natural, originada per les llavors que hagin pogut ser transportades per les aus. Si bé en anys anteriors s'han fet actuacions intensives d'eliminació i extracció fora de l'illa de peus d'*Opuntia*, enguany la limitació pressupostària no ha permès fer un nou contracte amb aquesta finalitat. La brigada del Parc si que ha realitzat actuacions puntuals d'eliminació d'aquesta planta de la zona del camí i far de Llebeig, i d'alguns altres indrets dels que s'han retirat petits individus.

Per altra banda, la gran acumulació de troncs i branques de les plantes que s'havien retirat l'any 2024 i s'havien deixat tapades amb teles plàstiques per a que s'assecessin, han pogut ésser cremades en la seva totalitat.

L'altra espècie invasora que es troba a sa Dragonera i va colonitzant de cada vegada una major superfície de les zones més agrícoles i antropitzades és la vinagrella (*Oxalis pes-caprae*). Aquesta planta és molt diferent de l'anterior, la vinagrella és una herba, molt més petita que les *Opuntias*, i molt menys robusta. Aparentment és una herba inofensiva, que

quan té humitat agafa un to verd intens i floreig abundantment, però la fragilitat és només aparent: la vinagrella és molt resistent, colonitza ràpidament molts tipus de sòls, i es reproduïx a través de bulbs que resisteixen les condicions adverses a l'espera de tornar brostar quan tornen tenir unes condicions favorables. Creen extensions denses i tenen un elevat grau d'acidesa, amb la qual cosa competeixen pel territori amb les espècies autòctones i a la llarga modifiquen les condicions naturals del sòl.

A l'illa de sa Dragonera trobam vinagrella especialment en les parcel·les agrícoles des Tancat (olivar) i de l'entorn de cala en Lledó (olivar, zona del jardí botànic, camins). La brigada del Parc fa actuacions de control de vinagrella en àrees concretes per evitar que s'estengui més, però és una espècie difícil d'eliminar de forma definitiva.

1.6.2 Aplicació del Pla de Bioseguretat

El nou Pla de Bioseguretat del Parc, redactat a partir de 2024 i finalitzat enguany, té per objectiu evitar l'assentament i dispersió d'espècies invasores al Parc, tant a nivell animal com vegetal. Aquest document identifica quines són les espècies potencialment més perilloses per als hàbitats i espècies propis de l'illa, i para especialment atenció en els rosegadors, que històricament ja generaren problemes, i en els ofidis, que són la nova gran preocupació per com s'han estès en els últims anys per les Illes Balears.

L'aplicació del Pla és una obligació que s'ha de mantenir de forma continuada, sense baixar la guàrdia, tant a nivell d'atorgar permisos, com de fer quarantenes del material que s'entri a l'illa, com de mantenir actives les trampes de control.

Actualment hi ha al Parc una xarxa de punts de control per prevenir i actuar en cas de que s'identifiqui algun exemplar invasor, enfocades especialment a alertar de la presència de rosegadors (rates o ratolins), serps, i vespes asiàtiques.

Cal remarcar com a fita important la troballa a sa Dragonera, mitjançant foto-trampeig, d'un exemplar de serp de ferradura (*Hemorrhois hippocrepsis*) que ens va alertar sobre la possible incipient colonització de l'illa, doncs era la primera cita d'una serp al Parc. Per aquest motiu es va sol·licitar ajuda al servei de Protecció d'espècies del Govern, que va realitzar ràpidament una campanya intensiva de trampeig i control de l'espècie, a través del COFIB. El resultat d'aquesta actuació, que va comptar amb una gran quantitat de mitjans humans i materials (gairebé un centenar de trampes repartides per l'illa), i un seguiment intensiu durant mesos, va ser la captura d'un únic exemplar de serp.

El seguiment de les trampes de control amb esca, i també fotogràfiques, per als rosegadors, i el manteniment i supervisió de les trampes per a la captura de la vespa asiàtica, els fa la pròpia brigada del Parc natural.

Recull fotogràfic d'algunes de les actuacions destacades, corresponents a l'Àrea de Gestió per a la Conservació (2025)

(1 i 2) Àguila peixetera (*Pandion haliaetus*) recuperada i alliberada a sa Dragonera. (3) Eliminació d'invasores (*Opuntia ficus-indica*)

(4) Eliminació de plantes invasores (*Opuntia spp.*) (5) Manteniment de punts d'aigua per a la fauna. (6) Recuperació de conreus.

(7 i 8) Tala de pins morts o debilitats per evitar plagues forestals i prevenir la caiguda. (9) Control de processionària amb feromones.

(10) Caixa-niu d'ocells insectívors ocupada. (11) Instal·lació de trampes per al control de vespa asiàtica. (12) Tala de pins morts.

2. ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

2.1. Programa de col·laboració amb institucions, empreses i associacions

2.1.1 Organització de projectes i tasques d'interès comú

1. S'han realitzat 9 jornades o tallers, d'activitats educatives, recreatives i de ciència ciutadana, promogudes pel Parc natural amb la col·laboració d'altres entitats, concretament Red Natura 2000, *Life-mar*, *Savethemed*, i COFIB. Han estat activitats dirigides al públic general, i han comptat amb 562 participants.

Tallers, jornades o activitats de ciència ciutadana, 2025

- Fundació Biodiversitat Lifea-mar i Parc natural de sa Dragonera: *Ruta interpretativa dels punts d'interès des de Cala en Lledó al Far de Tramuntana.*
- Activitat organitzada per l'Agrupació esportiva Voltors, amb el suport del Parc natural de sa Dragonera: *Volta en caiac a sa Dragonera.*
- Dues jornades del taller organitzat per *Savethemed* i el Parc natural de sa Dragonera: *Biodiversitat marina.*
- Taller organitzat per *Savethemed*: *Bany en posidònia.*
- Activitat organitzada per *Savethemed*: *Formació en el coneixement de la Reserva marina.*
- Activitat organitzada pel COFIB: *la tortuga Baubau i la posta d'ous a Mallorca.*
- Dues jornades de ciència ciutadana Xarxa Natura 2000, P.N. sa Dragonera i *Savethemed*: *Sortida en caiac i xerrada de medi ambient, reserva marina i projecte d'aus marines.*

2. Una altra activitat que es realitza en col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Universitats és la realització de les pràctiques d'empresa d'estudiants de formació professional al Parc natural de sa Dragonera, a través de l'IBANAT. L'any 2025 el parc ha rebut novament dos alumnes del Centre integrat de formació professional Joan Taix (Sa Pobla), en el marc del programa de formació de *Tècnic superior en Gestió forestal i del Medi natural*. Els estudiants que han realitzat aquestes pràctiques enguany al Parc durant dos mesos han estat Àlex Pastor Massanet i Sergio Álvarez Martín. El capatàs de la brigada ha supervisat les feines dels dos alumnes al llarg de la seva formació pràctica.

3. Amb l'Autoritat Portuària de les Illes Balears es fa una col·laboració constant, atès que és l'entitat competent en la gestió dels fars de les Illes Balears, i també del moll de sa Dragonera. L'any 2024 des de Ports IB es va iniciar un projecte de reforma del moll de cala en Lledó, amb la intenció de restaurar-lo i adaptar-lo a les noves necessitats d'accessibilitat. Les obres s'iniciaren el mes d'octubre del 2024, i fins a febrer del 2025 s'hi va estar treballant, però dia 1 de març s'hagueren d'aturar a causa de l'època de nidificació d'aus marines, per la incompatibilitat de les obres i els renous que generen, amb la cria de les espècies protegides al litoral de cala en Lledó. Posteriorment es reiniciaren a l'octubre del 2025 i continuaran amb

una previsió de finalització a finals del mes de febrer el 2026, si les condicions meteorològiques ho permeten.

2.1.2 Conveni Consell de Mallorca - GOIB

El 2024 es va signar un nou conveni de col·laboració entre la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural i el Consell Insular de Mallorca relatiu a la gestió del Parc natural de sa Dragonera, que substitueix l'anterior conveni de 1996.

Aquest document ordena la gestió del Parc natural, de conformitat amb el Decret 7/1995, pel que es declara el Parc natural de sa Dragonera, i el PORN i el PRUG que el desplegui. El motiu d'aquesta cogestió és la repartició de les funcions i competències entre ambdós ens, atès que un és el propietari de l'illa, i l'altre qui ostenta la competència de gestió dels espais de rellevància ambiental. L'objectiu final és el de preservar els valors naturals i culturals de sa Dragonera, i assegurar-ne l'ús públic ordenat i compatible amb aquella conservació.

Aquest conveni tindrà una vigència de quatre anys des de la data de la seva signatura, i es pot prorrogar de mutu acord, per un termini màxim de quatre anys més. Resumidament, es pot dir que el nou Conveni estableix que:

La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural es compromet a:

1. Assumir els costos derivats de l'educació i interpretació ambiental.
2. Dotar el Parc del personal necessari per a la informació i atenció als visitants.
3. Realitzar actuacions relatives a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, incloses les espècies invasores.
4. Finançar despeses relacionades amb la depuració d'aigües residuals.
5. Fer-se càrrec de les despeses extraordinàries que puguin derivar-se de la gestió del Parc.
6. Aportar la brigada de manteniment del Parc i la maquinària pertinent.
7. Implementar i gestionar un sistema informàtic de control dels visitants (RESCAB).

Mentre que el Consell Insular de Mallorca es compromet a:

- Sufragar les despeses de vigilància i neteja.
- Satisfer les despeses relatives al transport de personal i combustible.
- Assumir els costos dels subministraments elèctrics i de subministrament d'energia fotovoltaica.
- Finançar les despeses relatives al manteniment de les edificacions.
- Realitzar actuacions relatives al patrimoni cultural i arqueològic.

2.1.3 Renovació del Conveni amb la D.G de Recursos Hídrics (GOIB)

A l'espai natural protegit, el subministrament d'aigua no potable s'obté mitjançant el bombeig d'aigua subterrània des de la cova des Moro. Aquesta aigua s'emptra per a reg, subministrament d'aigua no potable en el refugi de Cas Garriguer, així com per als banys públics. La capa freàtica a l'illa està a pocs metres de la superfície i una extracció de cabdal excessiva podria provocar en la zona de captació el fenomen d'intrusió marina.

Mensualment, es controla el volum d'aigua que s'extreu així com el control de salinitat, els paràmetres físico-químics i microbiològics de les aigües no potables. Com cada any la direcció del Parc i el departament de Recursos Hídrics de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural han renovat el conveni de col·laboració per a realitzar el programa anual de mostres d'aigua a sa Dragonera.

Durant el 2025 s'han realitzat 11 mostres i els paràmetres analitzats d'acord al tipus d'anàlisi, són els següents:

Anàlisi senzill:

Paràmetres fisicoquímics	Unitats	Mètode
pH	ud. pH	Potenciometria
Conductivitat elèctrica	mS/cm	Electrometria
Clorurs	mg Cl ⁻ /L	Volumetria potenciomètrica
Nitrats	mg NO ₃ ⁻ /L	Espectrofotometria

Anàlisi complet:

Paràmetres fisicoquímics	Unitats	Mètode
pH	ud. pH	Potenciometria
Conductivitat elèctrica	mS/cm	Electrometria
Amoni	mg NH ₄ ⁺ /L	Fluix segmentat
Nitrats	mg NO ₃ ⁻ /L	Espectrofotometria
Nitrits	mg NO ₂ ⁻ /L	Espectrofotometria
Fosfats	mg PO ₄ ⁻³ /L	Espectrofotometria
Clorurs	mg Cl ⁻ /L	Cromatografia iònica
Bromurs	mg Br ⁻ /L	Cromatografia iònica
Sulfats	mg SO ₄ ⁻³ /L	Cromatografia iònica
Sodi	mg Na ⁺ /L	Cromatografia iònica
Potassi	mg K ⁺ /L	Cromatografia iònica
Calci	mg Ca ⁺² /L	Cromatografia iònica
Magnesi	mg Mg ⁺² /L	Cromatografia iònica
Paràmetres microbiològics	Unitats	Mètode
Coliformes totals	UFC/100 mL	Filtració en membrana
Coliformes fecals	UFC/100 mL	Filtració en membrana

Els resultats de les anàlitzes són revisats pel personal del Laboratori de l'aigua, que avisen al Parc en cas que s'identifiqui alguna problemàtica en l'aigua analitzada.

2.1.4 Col·laboració amb els agents de medi ambient (AMA): Control i vigilància

El Servei d'Agents de Medi Ambient de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural compta amb diferents àrees temàtiques de gestió, que s'agrupen en serveis territorials, i les unitats d'investigació de causes d'incendis; de recursos hídrics; de flora i fauna silvestre; de protecció d'hàbitats; i de residus i qualitat ambiental.

Els AMA de territori s'organitzen per àmbits d'actuació municipal, i per tant correspon a

l'agent assignat al municipi d'Andratx vetllar pel compliment de la normativa comuna i pròpia del Parc natural de sa Dragonera, però en casos puntuals també s'ha comptat amb la col·laboració d'altres unitats del Servei, com pot ser en la realització de censos d'aus (cens del corb marí), l'avaluació dels renous generats en les obres o el reforçament de la vigilància i la seguretat dels participants quan hi ha activitats extraordinàries (com la volta en caiacs a l'illa.)

2.2. Programa d'usuaris al Parc

2.2.1 Visites i horaris

La temporada alta de visites al Parc natural de sa Dragonera s'inicià diumenge 16 de març, que fou el dia en què va començar a operar l'embarcació Margarita, posteriorment, dia 11 d'abril, va iniciar les visites a l'illa l'embarcació Explorer Carpe, dia 29 d'abril va fer el primer trajecte la nau Atalaya II, i dia 23 de maig va començar a fer trajectes l'embarcació Sa Calma. Aquestes 4 barques corresponen a les empreses de transport turístic que tenien autorització per portar visitants al Parc, i dia 10 d'octubre fou el darrer dia en què les 4 embarcacions varen dur visitants a sa Dragonera, atès que dia 12 d'octubre el Parc va tancar oficialment la temporada, doncs dia 13 es varen reprendre les obres de restauració del moll i millora de l'accessibilitat al Port de sa Dragonera.

L'horari de visita, sempre quan les condicions meteorològiques ho permeten, és el següent:

- Des de l'1/10 al 31/03: de 10:00 h a 14:30 h.
(dissabtes, diumenges i festiu: de 10:00 h a 15:30 h.)
- Des de l'1/04 al 30/09: de 10:00 h a 17:00 h.
(dissabtes, diumenges i festiu: de 10:00 h a 18:30 h.)

2.2.2 Control dels usuaris

L'any 2025 el Parc ha tingut la visita de 31.351 persones. De les quals 23.031 han pagat la taxa eco-ambiental i 8.320 han estat exempts de pagar l'esmentada taxa (infants menors de 14 anys, majors de 65 anys, grups escolars, investigadors i altres treballadors que acudeixen a l'illa per motius professionals, així com els residents de l'illa de Mallorca que visiten sa Dragonera en dissabte.)

2.2.3 Liquidació de la taxa d'entrada al Parc

D'acord amb la normativa vigent, i des de l'1 d'agost de 2004, els visitants del Parc natural que hi accedeixen en embarcacions de transport col·lectiu paguen 1 €, en concepte de taxa eco-ambiental, amb la finalitat de col·laborar amb la conservació dels valors del Parc natural de sa Dragonera. Aquesta taxa ve regulada per una ordenança del Consell Insular de Mallorca, aprovada pel ple del Consell el mes de desembre de 2003, i determina que tots els visitants que arribin en embarcació turística a l'illa han de col·laborar amb aquesta taxa, amb l'excepció dels infants menors de 14 anys, els majors de 65 anys, els grups escolars, i els investigadors i altres treballadors que visitin sa Dragonera per motius professionals, així com qui visita el Parc en dissabte i sigui resident a l'illa de Mallorca.

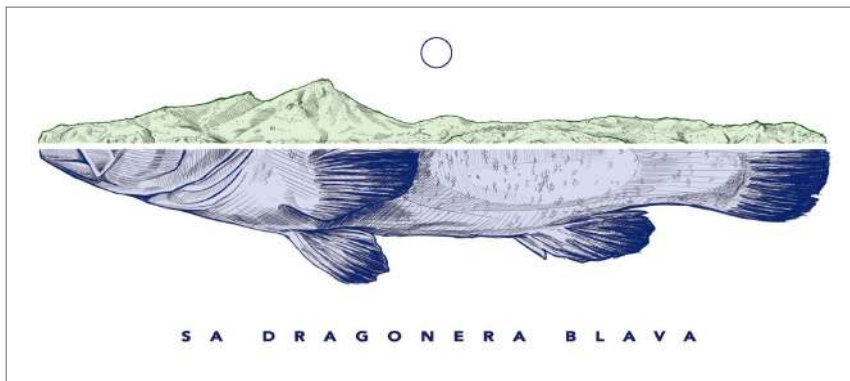
Aquesta taxa, que suposa fer participar activament als visitants de la gestió i conservació del Parc, es gestiona amb el suport de les empreses de transport turístic que operen a sa Dragonera. En el 2025, per al període entre el 10 de març i el 12 d'octubre, el Parc ha rebut 31.351 visitants, dels quals 23.031 ho han fet a través de les empreses de transport turístic i

han pagat la taxa eco-ambiental. Per tant, atenent els criteris de la taxa d'accés establerts pel Consell de Mallorca, aquesta institució ha ingressat enguany 23.031€.

Recull fotogràfic d'algunes de les actuacions destacades, corresponents a les Àrees de Desenvolupament Socioeconòmic i de Participació (2025)

Transport turístic col·lectiu autoritzat.

Projecte Xarxa sa Dragonera Blava

Moll de sa Dragonera (gestió amb Ports IB)

Actuacions amb entitats col·laboradores (COFIB)

Col·laboració amb el departament d'Incendis forestals (pràctica-simulacre)

Activitat educativa en el marc d'un projecte amb la participació de l'ajuntament d'Andrtax

3. ÀREA D'ÚS PÚBLIC

3.1. Programa d'informació i atenció al públic

3.1.1 Atenció als visitants

A més dels visitants que han accedit a l'illa per mitjà del transport col·lectiu mencionat, també hi ha hagut la possibilitat d'arribar al Parc natural per compte propi, amb embarcacions privades o de lloguer turístic particular, i fins i tot alguns visitants ho han fet amb piragua o taula de padle surf, ara bé, la gran majoria dels visitants corresponen al transport col·lectiu.

El total de passatgers que ha desembarcat enguany al Parc en transport turístic col·lectiu ha estat de 29.615 persones, la qual cosa representa un 94,46% del total dels visitants per al mateix període, que fou de 31.351 persones.

En comparació amb la temporada anterior és destacable que el 2025 hi ha hagut una disminució del nombre de visitants, que durant la temporada de 2024 fou de 35.383 persones (un 12,8% superior), i pràcticament igual al nombre de visitants de 2023, que fou de 31.495 visites (només un 0,4% superior.)

Les persones que han pogut ésser ateses de manera personalitzada i se n'ha pogut registrar la nacionalitat representen el 40,7% del total, per tant no tenim dades completes que ens permetin definir el perfil del visitant del Parc. Però dels registres aconseguits, que sumen 12.754 visites, podem obtenir les dades següents: la procedència majoritària dels visitants ha estat l'alemanya (amb 4.240 registres, un 33,2% del total), seguida de l'espanyola (amb 3.379 registres, un 26,5% del total, i d'aquest percentatge encara podem diferenciar els residents balears, un 61%, dels turistes d'origen nacional, un 39% dels espanyols). Els visitants d'origen britànic han representat un 14,5% (1.855 persones) i els procedents de França, la quarta nació d'on més visites rebem, han representat només el 7,6% dels registres (976 persones). Aquestes 4 nacionalitats han sumat enguany el 82% de les visites comptabilitzades a l'illa.

Així i tot, hem de tenir en compte que aquestes dades són representatives per poder tenir una idea aproximada del tipus de visitant i el seu país d'origen, però no cal oblidar que del 58,5% dels visitants no s'han obtingut dades, doncs el volum de persones que arriba diàriament a l'illa és gran i el Parc no compta amb mitjans materials ni personal suficient per poder comptabilitzar ni atendre personalment a totes les persones que hi arriben.

Quant a la temporalització, evidentment el mes d'agost ha estat el de major nombre de visites, amb prop de 6.250 persones, seguit dels mesos de juliol, juny, setembre i maig, que han tingut tots ells dades bastant similars (entre 4.442 i 4.971 visitants). En comparació amb l'any anterior, es pot comprovar que la reducció de visites s'ha degut especialment a la baixada de turistes esdevinguda els mesos de juliol i agost, mentre que la quantitat de visitants els primers i darrers mesos de la temporada s'ha mantingut molt semblant a les que hi hagué l'any anterior. A més, cal a dir que aquests dos darrers anys la temporada de visites ha finalitzat abans: els dies 12 i 10 d'octubre respectivament, enlloc del 31 d'octubre, a causa de l'inici de les obres al port.

Mes	Visitants mensuals	Visitants acumulats
Gener	0	0
Febrer	3	3
Març	744	747
Abril	3651	4398
Maig	4442	8840
Juny	4825	13665
Juliol	4971	18636
Agost	6247	24883
Setembre	4506	29389
Octubre	1962	31351
Novembre	0	31351
Desembre	0	31351
TOTAL	30839	31351

Nombre mensual del total de visitants arribats al Parc natural.

3.1.2 Règim de regulació del transport col·lectiu

L'Autoritat de Gestió, en sessió ordinària de data 24 de març de 2025, va aprovar l'autorització de desembarcament de les empreses nàutico-turístiques per al període del 2025. El règim de desembarcaments vigent ha estat:

Empresa	Embarcació	Desembarcament dilluns-divendres	Desembarcament dissabte	Desembarcament diumenge	Capacitat	Total diari
Cruceros Margarita	Margarita	5	5	5	33	165
Armadores Peguera	Carpe Diem /Mallorca Explorer	1	1	0	80	80
Cruceros de Mallorca	Atalaya II	1	0	1	80	80
Sa Calma Boat	Startfish	1	1	1	60	60
TOTAL		8	7	7		385

Taula de desembarcaments autoritzats diàriament

Així com recull l'article 6 del Pla Rector d'Ús i Gestió del parc natural de sa Dragonera, l'accés al Parc està limitat a la presència simultània de 200 visitants.

3.1.3 Contractació del transport per a escolars

L'any 2025 encara estava vigent el contracte amb núm d'expedient 993288R per a la contractació mitjançant procediment obert del Servei de Transport per als alumnes dels centres educatius de Mallorca en el marc de la realització d'activitats de la Unitat d'Educació Ambiental: «Una nit a la Serra i Coneguem el Parc de sa Dragonera.»

El servei de transport amb autocar incloïa l'anada i tornada el mateix dia des del centre educatiu fins al port de Sant Elm per a la realització de l'activitat "Coneguem el Parc de sa Dragonera". L'empresa adjudicatària va ser l'empresa RAFAEL NADAL SL.

El nombre d'activitats contractades a través d'aquest servei ha estat de 15, amb un total de 706 alumnes beneficiats, la qual cosa ha suposat una despesa de 8.374,95€.

3.1.4 Desenvolupament d'una aplicació de regulació de l'accés dels usuaris

Un dels projectes prevists dins el Programa Anual d'Execució 2025 era el desenvolupament d'una eina telemàtica que permetés regular l'accés al Parc natural, amb l'objectiu de millorar la recollida de dades de visitants de sa Dragonera i regular les quotes de visites assignades a les diferents empreses de transport marítim col·lectiu.

Amb els resultats de l'estudi de capacitat de càrrega del Parc, realitzat el 2025, s'establirà un nou règim de transport col·lectiu i s'encomanarà la creació d'aquesta eina, de manera que quedarà pendent per a una possible encomana de gestió, per al proper any 2026.

3.1.5 Recepció, informació i assessorament als visitants. Dotació de dues persones informadores a partir de març

Els dos informadors del Parc, Lucía Yzaga i Sergi Piñol, tenen contracte de caràcter cíclic durant la temporada estival, amb una durada de 6 mesos en l'any, tot i que el 2025 s'ha sol·licitat formalment poder augmentar la durada dels seus contractes fins als 8 mesos anuals, coincidint amb la temporada en què operen les embarcacions de transport col·lectiu (de maç a octubre.)

Enguany el servei es va iniciar dia 20 de març (amb la contractació de Lucía Yzaga) i va finalitzar dia 13 d'octubre (quan va acabar el contracte de Sergi Piñol), però cal a dir que durant les primeres 4 setmanes del període i les tres últimes només ha treballat una persona, per la qual cosa no s'ha pogut cobrir el servei d'atenció de manera continuada durant tots els dies, la qual cosa fa necessari allargar els contractes dels informadors per poder cobrir tots els dies de la setmana durant els 8 mesos.

L'horari d'atenció personalitzada als visitants durant tot el període en què hi ha hagut informadors ha estat des de l'entrada de la primera embarcació turística (9:45 h) fins a la sortida de la darrera barca (17 h), sent aquest un horari flexible que s'ajusta a la demanda dels visitants depenent de si es tracta de l'inici i fi de la temporada, o dels mesos de temporada alta.

Enguany el servei de transport marítim sa Dragonera novament ha finalitzat abans, dia 11 d'octubre i no dia 31, a causa de l'inici de les obres del moll, per part de Ports IB.

3.1.6 Concessió de permisos de visites a grups organitzats

La tramitació de les autoritzacions de visites organitzades a grups, es fa a través del correu electrònic i del registre del Consell de Mallorca, i és la directora del Parc qui autoritza les visites amb les normes i limitacions que estableix la normativa, i sempre en atenció al tipus de visita sol·licitada, els interessos dels grups i l'època de l'any sol·licitada, doncs hi ha algunes variables com la nidificació de les aus, l'arribada dels falcons marins o les èpoques de major activitat reproductora de les sargantanes, que impliquen certes limitacions a l'hora d'autoritzar les visites per part de grups a l'illa.

L'any 2025 s'han autoritzat 101 visites per a grups generals (escoles, associacions i empreses turístiques i d'ecoturisme) al Parc Natural de sa Dragonera, que inclouen tant visites de caràcter educatiu i recreatiu, com estades per a la investigació i el seguiment d'espècies.

Tipologia	Nombre d'autoritzacions	Nombre de persones
Grups generals (escoles, empreses i associacions)	86	2948
Activitats especials (investigació i filmacions)	15	67

Quadre del nombre d'autoritzacions tramitades 2025

3.1.7 Concessió de permisos per a estades científiques a Cas Garriguer

També és la Direcció del Parc Natural qui regula, tramita i autoritza les estades de caràcter científic a sa Dragonera, ja que el Parc disposa d'una casa habilitada, Cas Garriguer, per a la pernocta del personal investigador que necessita romandre al Parc més d'una jornada per dur a terme les seves activitats.

A més de l'allotjament, el Parc dona suport al personal investigador facilitant el trasllat i ús de les embarcacions així com la cessió dels patrons per fer tasques de seguiment marítim.

L'any 2025 s'han autoritzat 15 estades científiques a cas Garriguer, per a 67 persones, principalment científiques.

3.1.8 Actualització de les pàgines web del Parc natural (Consell de Mallorca i Xarxa d'Espais Naturals de les Illes Balears)

La gestió compartida del parc natural de sa Dragonera entre el Consell de Mallorca i el Govern de les Illes Balears té moltes repercussions en el seu dia a dia, i una d'elles és que hi ha diversos formes d'obtenir informació oficial del Parc a través de la xarxa: tant el Consell de Mallorca, a través del departament de Medi Ambient, Medi Rural i Esports, com el Govern de les Illes Balears, a través de la direcció general de Medi Natural i Gestió Forestal.

Això obliga a anar actualitzant permanentment la informació que es comparteix amb la ciutadania a través dels webs corporatius, perquè tant la pàgina del Govern de les Illes Balears com la del Consell de Mallorca puguin oferir tota la informació necessària sobre el parc natural: en matèria d'oferta educativa, normativa, autoritzacions, restriccions, ús del refugi, horaris de visita, etc.

Des del parc s'intenta que l'accés a tota aquesta informació estigui a l'abast de les persones interessades a:

<https://dragonera.conselldemallorca.es/>

https://www.caib.es/sites/espaisnaturalsprotegits/ca/que_es/

3.1.9 Xarxes socials

El Servei d'Espais Naturals del Govern, i en concret la Xarxa d'Espais Naturals de les Illes Balears (XENIB), a dia d'avui no compta amb presència a les xarxes socials, doncs no hi ha cap compte oficial (ni *Instagram*, ni *Facebook*, ni *X*, ni *Tik Tok*, ni *WhaysApp*, ni *Messenger*...). Crida l'atenció que avui en dia una Xarxa d'espais públics que té oferta educativa i d'oci, que organitza activitats, que gestiona refugis i espais d'interès general no tengui cap presència oficial en les xarxes. És, sens dubte, una assignatura pendent.

Per altra banda, el Consell de Mallorca si que té presència en les xarxes, i és a través del Consell que el Parc natural de sa Dragonera va obrir comptes d'*Instagram* (@*pnsadragonera*) i

de *Facebook*, on es comparteixen les notícies d'actualitat, es fa difusió de les activitats que s'organitzen i s'intenta arribar al màxim de persones perquè coneguin i estimin el Parc. No obstant això, enguany s'ha decidit deixar d'utilitzar el compte de *Facebook* per l'escassa repercussió que tenia i s'ha apostat per donar major rellevància a *Instagram*, que ha augmentat la quantitat de publicacions compartides.

A través del programa ocupacional *Impulsa'T* del SOIB, enguany s'ha contractat temporalment una tècnica en comunicació, Marina Bonel, entre el 13 de maig i el 21 de desembre, que ha impulsat la comunicació gràfica en les xarxes, amb nombroses publicacions.

3.2 Programa d'interpretació del patrimoni cultural i educació ambiental

Les visites que organitza el Parc per realitzar sortides de caire educatiu i interpretatiu, tant per a centres escolars com per a públic general responen a diferents ofertes, doncs el Consell de Mallorca compta amb una Unitat d'Educació Ambiental, i el propi Parc ha comptat també enguany amb una oferta educativa pròpia realitzada per la guia ambiental de sa Dragonera i per l'IBANAT.

Prèvia sol·licitud i autorització per part de la direcció del Parc, s'han registrat durant el curs 2024-25 un total de 32 sol·licituds per part de centres educatius, que engloben tant les visites planificades i guiades per part de la Unitat d'educació ambiental, com les que han estat ateses directament des del Parc. D'aquestes visites sol·licitades, 16 han estat realitzades enguany, entre el mes de març i el mes de juny de 2025.

Per nivells educatius, el nombre total de classes (grup d'aula) que han visitat el Parc ha estat de 31, que corresponen als següents nivells:

- 21 grups/classe d'educació primària (de 6 a 12 anys d'edat)
- 9 grups d'educació secundària (de 12 a 16 anys)
- 1 grup d'educació infantil (de 3 a 6 anys)

3.2.1 Itineraris interpretatius/educatius «Coneguem sa Dragonera»

La Unitat d'Educació Ambiental del Consell de Mallorca ofereix diverses activitats formatives gratuïtes destinades als centres escolars i altres entitats, i en la seva oferta inclou l'activitat «Coneguem el Parc natural de sa Dragonera». Es tracta de la realització de l'itinerari del Far de Tramuntana adequant la visita a les edats, interessos i temps disponible de cada un dels grups demandants.

Cal recordar que la UEA ofereix programes educatius a sa Dragonera, però també a altres indrets de tota Mallorca (finca pública de Raixa, ruta de la Pedra en Sec, badia de Palma amb l'embarcació la Balear, i taller de mestres d'aixa de Son Bonet).

Durant l'any 2025 (és a dir, el segon semestre del curs escolar 2024-25 i el primer del curs 2024-25) l'equip d'educació ambiental ha realitzat al parc de sa Dragonera un total de 6 activitats amb grups escolars procedents de 5 centres, amb 278 alumnes.

Al quadre següent es mostra en detall a quins centres han correspost les visites guiades per part de la Unitat d'Educació Ambiental del Consell de Mallorca:

Data	Centre escolar	Població	Nombre alumnes	Nombre acompanyants
27/03/2025	Col·legi Nostra Senyora de Gràcia	Llucmajor	40	3
03/04/2025	Col. Sant Vicenç de Paül	Palma	66	4
10/04/2025	Col. Sant Vicenç de Paül	Palma	53	4
29/04/2025	CEIP ses Rotes Velles	Calvià	39	3
22/05/2025	CEIP Sant Miquel	Son Carrió	50	3
29/05/2025	IES Moll Vell	Port d'Alcúdia	30	2
TOTAL Visites educatives escolars		6 (mitjana d'alumnes/visita: 46)		
TOTAL Alumnes i professors atesos al Parc natural		278		19

3.2.2 Altres visites dels centres educatius

Aquestes altres activitats educatives han consistit principalment en la realització d'itineraris guiats per una guia ambiental, que ha ajudat als alumnes a interpretar els valors del Parc. Aquesta persona, Sara F. Martínez, ha estat contractada a través d'una convocatòria per part del SOIB, amb una durada de 9 mesos. Ella ha rebut als grups que han arribat al Parc i que no havien acordat una visita guiada a través de la Unitat d'educació ambiental, bé per manca de disponibilitat d'aquest servei o bé perquè preferien fer la visita pel seu compte.

En aquestes visites escolars, el nombre d'alumnes que han rebut formació sobre els valors ambientals i patrimonials de sa Dragonera ha estat de 483 estudiants, procedents de 9 centres educatius.

Al quadre següent es mostra en detall a quins centres han correspost les visites guiades per part de la guia ambiental del Parc (projecte ocupacional SOIB):

Data	Centre escolar	Població	Nombre alumnes	Nombre acompanyants
03/06/2025	CEIP Cas Saboners	Calvià	55	3
06/05/2025	Col. Sagrat Cor	Palma	27	2
07/05/2025	Col. Sagrat Cor	Palma	55	4
08/05/2025	The Academy International School	Calvià	45	3
14/05/2025	Col. Nostra Senyora de la Consolació	Alaró	50	4
21/05/2025	Col. Pius XII	Palma	54	4
21/05/2025	Col. Ramon Llull	Santa Maria	52	4
28/05/2025	Col. Sant Tomàs d'Aquino	Inca	45	3
12/06/2025	CEIP Galatzó	Calvià	50	3
17/06/2025	Col. Santa Maria	Palma	50	3
TOTAL Visites educatives escolars		10 (mitjana d'alumnes/visita: 48)		
TOTAL Alumnes i professors atesos al Parc natural		483		33

A més, hi ha hagut una visita guiada realitzada, fora de l'oferta educativa prevista, que ha correspost a dos grups d'alumnes procedents de la Universitat de les Illes Balears, amb un total de 66 alumnes.

Finalment es van fer 5 activitats educatives emmarcades i finançades per dos projectes europeus (PROGRESS, programa en matèria de treball i solidaritat social de la UE), i ateses pel tècnic contractat en aquests projectes, amb un volum de 245 alumnes dels centres escolars del municipi d'Andratx. (veure els projectes: «3.3. Projecte educatiu *La migració del falcó marí des de Dragonera i La Graciosa*»; « 3.4. Projecte educatiu *El cicle de l'aigua a sa Dragonera*», d'aquesta memòria.)

Al quadre següent es pot veure, en resum, el total d'estudiants que han fet visites educatives al parc natural de sa Dragonera el 2025:

Tipologia	Nombre de grups/classes	Nombre d'estudiants
Itineraris interpretatius/educatius «Coneguem sa Dragonera» (UEA)	12	278
Visites de centres atesos per la guia ambiental del Parc	19	483
Estudiants de la UIB	1	66
Visites centres Andratx, projectes educatius PROGRESS	10	245
TOTAL 2025	42	1.072

3.2.3 Programa anual d'Activitats d'Agenda

Les activitats d'agenda són aquelles visites educatives i interpretatives que s'organitzen destinades al públic general (familiar o adult) i es realitzen principalment en cap de setmana per poder facilitar l'assistència a la població general.

Són generalment visites temàtiques a sa Dragonera, que sovint es complementen amb alguna xerrada en la sala polivalent del Parc, alguna presentació gràfica o algun taller pràctic. Durant aquest any s'han programat 12 activitats d'agenda, dues de les quals es van haver d'anul·lar per força major, per tant es van realitzar un total de 10 activitats, que comptaren amb la participació de 219 participants.

Data	Activitat d'agenda	Ponent	Participants
26/04/2025	El contraban a sa Dragonera: L'ús de l'illa com a rebost contrabandista	Tomàs Mut	16
12/04/2025	Itinerari interpretatiu fins al far de Tramuntana	Llorenç Oliver, arqueòleg i guia del Parc nacional de Cabrera	18
03/05/2025	Sa Dragonera: una illa per als ocells	Cristina Fiol París, biòloga i ornitòloga	20
24/05/2025	Les simpàtiques sargantanes de sa Dragonera	Dr. Andreu Rotger Vallespir, IMEDEA-UIB	19
07/06/2025	Sa Dragonera: protagonista i testimoni de la història	Juan José Soler Martínez, historiador de l'art i de la cultura popular	20
22/05/2025	Les espècies exòtiques i invasores: un perill per a la biodiversitat	Dr. Marcello D. Cerrato, UIB Consorci de Recuperació de Fauna de les Illes Balears	9
14/06/2025	Les tortugues marines a les Illes Balears	Consorci de Recuperació de Fauna de les Illes Balears	38

13/09/2025	El falcó impossible	Joan Mayol, biòleg, autor de l'llibre «El halcón de Eleonor»	28
21/09/2025	Itinerari guiat pel camí del far Vell (Far de na Pòpia)	Equip de gestió del Parc natural	23
05/10/2025	La migració de tardor al Parc natural de Dragonera	Manolo Suárez, Àrea d'ornitologia (GOB)	28
Total anual de participants			219

3.3 Programa de senyalització

3.3.1 Reposició i manteniment de la senyalització del Parc

L'any 2025 s'han anat instal·lant alguns cartells que quedaven pendents de les noves senyals finançades a través d'un projecte ITS (impost de turisme sostenible) de 2023-24. Aquest projecte va permetre substituir senyals antigues i completar la senyalització del Parc amb alguns nous cartells tant interpretatius, com de normativa i direccionals. Gràcies a aquest projecte el Servei d'Espais Naturals va poder comprar mobiliari i planxes en blanc per tenir un estoc de material, que han propiciat poder imprimir alguns vinils per atendre noves necessitats de senyalització (com algun cartell relacionat amb els projectes educatius, i el tancament als visitants d'alguna zona sensible fora dels camins.)

Projecte 3.1. Estudi de capacitat d'acollida del Parc

L'estudi de capacitat de càrrega del Parc natural de sa Dragonera té com a objectiu determinar el nombre màxim de visitants que el Parc pot rebre sense que es generin impactes negatius significatius sobre el medi natural, ni sobre l'experiència de la visita, ni sobre les infraestructures del Parc.

Aquest anàlisi constitueix una eina fonamental per a la gestió sostenible del parc, ja que és l'eina fonamental per poder fer compatibles (equilibrar) l'aprofitament turístic i recreatiu de l'illa, amb la conservació dels seus recursos naturals.

Des de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural s'ha fet l'encàrrec de gestió a l'empresa pública TRAGSATEC, com a mitjà propi què és, amb l'objectiu de determinar la capacitat d'acollida de l'espai natural protegit, per tal d'establir el nombre màxim de visitants (diàriament, anualment i simultàniament) que pot acollir l'illa sense comprometre la conservació dels seus valors naturals, la qualitat de l'experiència turística, ni el correcte funcionament dels seus serveis i infraestructures.

En l'estudi s'analitza la capacitat d'acollida a nivell turístic, la capacitat de càrrega ecològica, la capacitat de càrrega psicològica i la capacitat de càrrega d'infraestructura. Els resultats obtinguts determinen que el Parc natural de sa Dragonera pot admetre un màxim de 350 visitants diaris, amb un nombre de fins a 200 persones de manera simultània.

Projecte 3.2. Exposició permanent del Centre de Visitants de sa Dragonera

Aquest any 2025 s'ha tret a concurs la licitació, amb núm d'expedient 1178352A, per mitjà d'un contracte mixt, de la «Redacció i instal·lació de l'exposició permanent al centre d'interpretació del Parc natural de sa Dragonera.»

L'objecte del contracte és la redacció del projecte de conceptualització, la dotació de

continguts, el disseny museogràfic i la instal·lació d'una exposició museogràfica permanent en el Centre d'Interpretació del Parc natural de sa Dragonera. La prestació del contracte inclou:

- a) Concepció en format digital de la solució expositiva del centre d'interpretació.
- b) Disseny i arts de continguts.
- c) Guió d'audiovisuals.
- d) Disseny, desenvolupament i aplicació de la imatge gràfica, maquetes, panells i mobiliari.
- e) Adaptació del contingut als espais.
- f) Plànols de la instal·lació del mobiliari, així com de la part gràfica i il·luminació específica.
- g) Traduccions.
- h) Control de la producció i muntatge dels diferents equips, tant museogràfics com audiovisuals.
- i) Execució del projecte i realització de les tasques corresponents per posar a punt l'exposició permanent del Centre d'Interpretació per al seu correcte funcionament i obertura al públic.
- j) Subministrament e instal·lació del mobiliari, així com de la part gràfica i il·luminació específica.
- k) Producció i instal·lació del disseny.
- l) Instal·lació de la senyalització íntegra del centre.

El termini d'execució del present contracte serà de set mesos (7) des de la seva formalització i es divideix en els següents terminis parcials:

- Fase 1: Redacció, lliurament i aprovació del projecte del Centre d'Interpretació en un termini de tres mesos (3) des de la formalització del contracte.
- Fase 2: Execució i posada en funcionament del Centre d'interpretació, lliurament de la documentació requerida, de la Memòria final, i dels subministraments dels recursos, fabricació i instal·lació museogràfica, en el termini de set mesos (7) des de la formalització del contracte.

El valor estimat per a aquest contracte ascendeix a un màxim de 102.600,00 €, amb un import de 21.546,00 € d'IVA, aplicable el 21%. El pressupost base de licitació es correspon amb un import de 124.146,00€ (IVA inclòs). Actualment, està en procés de licitació.

Projecte 3.3. Projecte educatiu «La migració del falcó marí des de Dragonera i La Graciosa»

L'any 2025 s'ha realitzat el projecte escolar «La migració del falcó marí des de Dragonera.»

En un primer moment havia de ser un projecte conjunt amb el CEIP Ses Bassetes (Port d'Andratx) i el CEO Ignacio Aldecoa (La Graciosa), que recollís dues àrees diferents de nidificació del falcó marí, però per impossibilitat del personal docent de l'escola de la Graciosa no es va poder desenvolupar el projecte inicial i es va desenvolupar directament el projecte només a Mallorca, amb el CEIP Ses Bassetes.

El projecte es va iniciar el dia 4 de març i va finalitzar el dia 5 de juny de 2025, coincidint amb el Dia Mundial del Medi Ambient. Ha estat un projecte organitzat pel Consell Insular de Mallorca, baix la direcció de Pilar Gómez i Calatayud, directora del Parc natural, en el qual hi

han participat:

- L'equip del Parc natural de sa Dragonera.
- L'alumnat i professorat del CEIP Ses Bassetes (Port d'Andratx)
- L'investigador Jason Moss, expert ornitòleg (IMEDEA-CSIC)

I s'ha comptat amb la col·laboració de:

- La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural.
- L'ajuntament d'Andratx.

L'objectiu del projecte era que l'alumnat conegués el procés de migració de les aus, en concret la del falcó marí o de la reina. Per això havien d'indagar sobre la seva capacitat d'orientació, els seus hàbits i el període i cicle reproductiu a l'illa de sa Dragonera. Un cop recopilada tota la informació, l'alumnat havia de ser capaç d'explicar i exposar tot allò que havia après sobre aquesta espècie.

El projecte va començar amb una sessió informativa a l'aula, en la qual es va introduir i explicar el projecte a l'alumnat. Posteriorment, es va realitzar una segona sessió informativa, a mode d'introducció, per part d'un expert i una sortida de camp per conèixer l'hàbitat de l'espècie, conduïda pel personal tècnic. Realitzat el treball de recerca els alumnes han elaborat una presentació per temàtiques sobre el falcó marí.

El dia 5 de juny, coincidint amb el Dia Mundial del Medi Ambient, es van entregar als alumnes unes samarretes amb la imatge del falcó marí i es va fer un vídeo amb els treballs que havien fet els alumnes.

L'import del projecte ha estat el següent: 976,25 € (samarretes), 902 € (trasllats en l'embarcació).

Còmic del falcó marí

L'any 2025 s'ha publicat un còmic sobre el falcó marí i el seu estat al Parc natural de sa Dragonera i a l'illa de la Graciosa, relacionat amb el projecte educatiu dut a terme amb el CEIP ses Bassetes. S'ha publicat en català (500 exemplars) i castellà (500 exemplars), un total de 1000 unitats impreses, i també ha estat compartit en format digital a través dels webs corporatius i de les xarxes socials del Parc.

Els participants han estat:

- La Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (IBANAT)
- El Departament de Medi Ambient, Medi Rural i Esports (Consell de Mallorca)
- L'ajuntament d'Andratx.
- L'estació biològica del Parc nacional de Doñana (assessorament tècnic, Laura Gangoso)
- L'equip del parc en la redacció dels textos: Pilar Gómez i Calatayud, Gonzalo Molins i Josep Rullan.
- Jason Moss (IMEDEA-CSIC), assessorament científic.
- Luis H. Resines (Pelopantón) en les il·lustracions i disseny del còmic.
- Impremta Amadip Esmert, en la publicació de l'obra.

La despesa econòmica realitzada en l'elaboració del còmic (disseny gràfic, il·lustracions i impressió) ha estat de 2.320,15 €.

Projecte 3.4. Projecte educatiu «El cicle de l'aigua a sa Dragonera»

L'any 2025 s'ha desenvolupat el projecte pilot «*El cicle de l'aigua a sa Dragonera*» en col·laboració amb el col·legi CEIP els Molins, de la localitat del s'Arracó (Andratx).

Aquest projecte es va iniciar dia 6 de març amb una sessió explicativa al centre escolar i va finalitzar la primera setmana del mes de juny.

L'organitzador del projecte fou el Parc natural de sa Dragonera, baix la direcció de Pilar Gómez i Calatayud, directora del Parc. El personal que ha participat en el projecte és l'integrat per l'alumnat i el professorat del CEIP els Molins (s'Arracó), l'assessora Caterina Amengual, tècnica del Servei de Recursos Hídrics del GOIB, i el tècnic contractat pels projectes PROGRESS, Gonzalo Molins.

Els col·laboradors del projecte han estat la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural i l'Ajuntament d'Andratx.

L'objectiu del projecte era que l'alumnat aprengués a realitzar una recerca científica, que valoressin la importància de l'aigua com a recurs limitat, i que poguessin reflectir els resultats en el contingut d'un panell explicatiu, que s'ha instal·lat al costat del filtre verd (safareig) del Parc, per informar als visitants sobre l'ús i aprofitament de l'aigua depurada.

El projecte es va iniciar amb una sessió informativa a l'aula, en la qual es va presentar el projecte i s'explicà el cicle de l'aigua. Es va realitzar una segona sessió informativa, per part d'una experta per conèixer el funcionament de la depuradora i el filtre verd. I finalment es va elaborar el contingut que s'ha inclòs en el cartell interpretatiu del filtre verd de sa Dragonera.

L'import total del projecte fou: 360,46 € (creació d'un panell de 60 per 51 cm.), 950 € (trasllats en l'embarcació).

Recull fotogràfic d'algunes de les actuacions destacades, corresponents a l'Àrea d'Ús Públic (2025)

(1 i 2) Senyalització en ús al Parc. (2) Cartell interpretatiu del projecte educatiu «el Cicle de l'Aigua» (3) Nou còmic del falcó marí.

(4, 5 i 6) Activitats d'agenda per al públic general: Sortides al Parc (4. Sargantanes; 5. Patrimoni històric; 6. Falcó marí)

(7) Activitat d'agenda: xerrada a la sala multiusos. (8 i 9) Activitat infantil a la platja de Sant Elm: les tortugues marines a les Balears

Activitats d'agenda: 10. La migració de tardor; 11 i 12. Els secrets de contraban; 13 i 14. Itinerari ornitològic; 15. Pujada a na Pòpia

4. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT

4.1. Programa de seguiment d'hàbitats i espècies

4.1.1 Seguiment anual de la població nidificant de falcó marí (*Falco eleonorae*)

Els objectius de l'estudi d'enguany eren avaluar l'estat en què es troba la colònia del Parc durant l'època de cria, mitjançant la realització d'un cens de la població adulta a través de recomptes i la comparació dels mateixos amb els resultats d'anys anteriors. La metodologia utilitzada (no acústica) es va establir l'any 2020, amb l'objectiu de reduir molèsties a la colònia, atès que la tècnica que s'utilitzava anteriorment es considerava massa impactant per les molèsties que ocasionava l'ús d'excessius renous. Amb aquesta, s'han realitzat ja 6 campanyes consecutives amb la mateixa metodologia (sense dispars ni trons que provocassin l'alçament en vol de tots els falcons).

S'ha dividit l'illa en 12 seccions de recompte, incloent una nova zona de cria localitzada enguany per primera vegada. Es completaren 5 recomptes el mes de setembre, amb una mitjana de 89 individus, i un màxim de 109 falcons comptabilitzats dia 17/09.

Respecte de l'any 2024, s'ha registrat un increment de 15,9 punts, i prenent les dades mitjanes dels últims 5 anys l'increment de 13,3 punts. Finalment, si veim la mitjana d'individus comptabilitzats d'ençà que es fan recomptes (els darrers 25 anys), l'increment de població es situa en un 3%.

És destacable que s'ha constatat un augment de zones de cria, és a dir, en les darreres 3 campanyes s'han identificat dues noves localitzacions amb nius ocupats, la qual cosa corrobora la bona salut de la colònia.

El responsable tècnic que ha dirigit aquest estudi ha estat el Dr. Jason Moss.

4.1.2 Població nidificant de *Ichthyaetus audouinii*

Un equip d'investigadors i investigadores de la Universitat de les Illes Balears i l'IMEDEA (CSIC-UIB) format per Ana Sanz Aguilar, Carlos Barceló Seguí, Giacomo Tavecchia, Andreu Rotger Vallespir, Miguel Ángel Miranda Chueca, Esther Sebastián González, José Manuel Igual Gómez, Sofía Bolumar Roda, i Alejandro Villa García, ha desenvolupat un estudi sobre la diversitat de paràsits en aus marines en determinades colònies litorals de les Illes Balears. Aquest estudi inclou el Parc natural de sa Dragonera, on s'han realitzat diferents censos poblacionals entre 2023 i 2025.

Les espècies objecte d'estudi al PN de sa Dragonera (illots de Dragonera i es Pantaleu) han estat la gavina comuna (*Larus michahellis*), la gavina corsa (*Ichthyaetus audouinii*), el corb marí (*Gulosus aristotelis*), la baldritja balear (*Puffinus mauretanicus*), el virot (*Calonectris diomedea*), la noneta (*Hydrobates pelagicus*) i el sebel·lí (*Burhinus oedicephalus*).

Pel que fa a la gavina corsa, a l'illot des Pantaleu s'hi han localitzat 3 parelles reproductores l'any 2025, sent aquesta la primera referència que tenim de la cria d'aquesta espècie en l'illot.

densitats molt elevades (més de 1.200 individus per hectàrea), si bé variables; també s'ha provat que el dimorfisme sexual és reduït i els mascles i les femelles conviuen solapats en l'espai. S'ha comprovat també que no hi ha diferències significatives ni en la mida ni en la morfologia entre els sexes, en contrast amb el que passa en les poblacions continentals.

4.1.6 Seguiment de la colònia nidificant de baldritja (*Puffinus mauretanicus*)

La baldritja, o virot petit (*Puffinus mauretanicus*) és una espècie endèmica de les Illes Balears, i té al Parc natural de sa Dragonera una de les colònies nidificants més importants de les Balears.

L'estudi de seguiment de l'èxit reproductiu de la baldritja es basa en constatar l'ocupació dels nius prèviament localitzats i fer una estimació de l'èxit reproductor, a més s'anellen els polls dels nius més accessibles i es comparen els resultats amb els d'anys anteriors i els d'altres colònies. A més els resultats obtinguts es complementen amb les dades obtingudes per un equip d'investigadors de les universitats d'Oxford i Liverpool, que també estudien l'ecologia d'aquesta espècie.

Des de 2022 l'equip de l'IMEDEA fa el seguiment dels nius localitzats i ha constatat un augment en el nombre de nius, i ha avaluat l'èxit reproductor en els nius estudiants. Aquest any s'ha fet el seguiment en les zones de cala Lledó i cala Bubú, que concentren la major densitat de nius accessibles. Es va fer seguiment a 45 nius, dels quals es va comprovar l'ocupació de 34, i es descobriren nous nius en tres noves àrees properes. Al llarg dels anys en què s'ha fet aquest seguiment, s'ha observat un increment del nombre de reproductors: respecte de 2024 s'ha constatat un increment poblacional del 26%.

L'èxit reproductor dels nius observats es situa en el 65%, lleugerament superior al de l'any anterior, però inferior al d'altres campanyes anteriors (2022 i 2023); això pot ser degut a l'augment de noves aus reproductores (parelles joves i menys experimentades). S'ha anellat 9 polls que ajudaran a obtenir dades sobre l'ecologia d'aquesta espècie.

El resultat de la campanya s'ha valorat positivament: la població creix, apareixen nous nius i l'èxit reproductor és semblant al d'altres colònies amb les mateixes característiques.

Aquest estudi ha estat realitzat pel Grup d'Ecologia i Demografia Animal de l'IMEDEA (CSIC-UIB), i dirigit per part dels Dr. Andreu Rotger Vallespir i Dra. Ana Sanz-Aguilar.

4.1.7 Monitoreig de *Hydrobates pelagicus*

Aquest any no s'ha realitzat el seguiment de la reproducció de la noneta (*Hydrobates pelagicus*) a l'illot des Pantaleu, on hi ha una important colònia reproductora. L'any 2024 si que es va fer el seguiment i es va constatar que la colònia es trobava en bon estat i s'havia recuperat dels impactes que hi havia pogut ocasionar la colonització de l'illa per part de la rata negra, que afortunadament havia pogut ser exterminada en una campanya de desratització.

Per manca de pressupost el 2025 no s'ha pogut realitzar aquest seguiment de la població de noneta, però des del Parc es considera important seguir fent monitoratge de les poblacions més emblemàtiques i vulnerables de l'espai natural.

4.1.8 Elaboració d'un atlas d'ocells nidificants a sa Dragonera

L'any 2025 s'ha signat un contracte menor amb el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa per a l'elaboració d'un nou atlas d'aus nidificants a sa Dragonera.

Es tracta d'obtenir un document amb la representació cartogràfica de la distribució de l'avifauna que s'hagi constatat que cria a l'illa. La seva confecció és important per al Parc perquè les darreres dades d'espècies nidificants es varen recollir l'any 2003, fa més de 20 anys, i en aquest temps poden haver esdevingut molts de canvis en la composició de l'avifauna reproductora, i més després de la desratització que es va dur a terme a l'illa l'any 2011.

La cartografia es realitzarà en base a les dades recopilades durant les sortides de camp que es realitzaran al Parc al llarg d'un any, en les quals es faran prospeccions detallades i s'anotaran totes les observacions que es facin de qualsevol espècie ornitològica en actitud reproductora, en qualsevol fase (aparellament, festeig, posta d'ous, incubació, etc.) El contracte inclou la realització de dues campanyes d'anellament científic (prenupcial i postnupcial) per complementar la informació que formarà part de l'atles

L'activitat de prospecció, que comprèn principalment els mesos de març, abril, maig i juny, afectarà dues temporades reproductores (2025 i 2026), per la qual cosa està previst que l'atles es pugui concloure i lliurar a l'estiu de 2026.

4.1.9 Campanya d'anellament d'ocells en migració de primavera

La campanya d'anellament prenupcial es va realitzar entre el 25 d'abril i el 6 de maig, aquestes dates són dates favorables per a la captura d'ocells en migració, i estan en sintonia amb les dates del projecte *Piccole Isole*, que fa referència als anellaments que es fan en diferents illes de la Mediterrània. Els filats que s'utilitzen per capturar les aus es van muntar en dues zones properes a cala en Lledó (olivar i garriga).

Si han capturat un total de 232 ocells, dels qual 185 han estat nous anellaments i 47 controls (o recaptures), corresponents a 30 espècies diferents, com a continuació es mostra:

Espècie capturada (anellada)	Tipologia de migrant	Espècie capturada (anellada)	Tipologia de migrant
<i>Phylloscopus trochilus</i>	Transahariana	<i>Motacilla flava</i>	Transahariana
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Transahariana	<i>Serinus serinus</i>	Sedentària
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Transahariana	<i>Carduelis carduelis</i>	Sedentària
<i>Ficedula hypoleuca</i>	Transahariana	<i>Chloris chloris</i>	Sedentària
<i>Muscicapa tyrrhenica</i>	Transahariana	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Transahariana
<i>Phylloscopus collybita</i>	Presahariana	<i>Burhinus oedicephalus</i>	Sedentària
<i>Saxicola rubetra</i>	Transahariana	<i>Columba palumbus</i>	Presahariana
<i>Anthus trivialis</i>	Transahariana	<i>Curruca balearica</i>	Sedentària
<i>Curruca melanocephala</i>	Sedentària	<i>Curruca communis</i>	Transahariana
<i>Sylvia atricapilla</i>	Presahariana	<i>Erithacus rubecula</i>	Presahariana
<i>Sylvia borin</i>	Transahariana	<i>Hippolais polyglotta</i>	Transahariana
<i>Luscinia megarhynchos</i>	Transahariana	<i>Larus michahellis</i>	Sedentària
<i>Turdus merula</i>	Sedentària	<i>Passer domesticus</i>	Sedentària
<i>Curruca subalpina</i>	Transahariana	<i>Phylloscopus bonelli</i>	Transahariana

4.1.10 Seguiment de l'ús de l'aigua freàtica de la cova des Moro

L'aigua que es consumeix a sa Dragonera s'extreu de la cova des Moro, on hi ha l'única surgència d'aigua mineral natural de l'illa. Des d'aquesta font l'aigua es condueix canalitzada cap a un aljub des d'on és distribuïda tant a les cases del port, com als banys públics i al com al refugi de Cas Garriguer.

Setmanalment es fa una lectura del comptador automàtic per controlar el consum d'aigua que es fa a l'illa i poder actuar en cas que es detectin pèrdues d'aigua. Igualment es fa una cloració de l'aljub, un cop al més, per evitar la proliferació de bacteris potencialment nocius per a la salut.

4.1.11 Estudi geomorfològic i topogràfic de les coves marines del litoral

L'any 2025 s'han continuat fent prospeccions pel litoral de sa Dragonera en l'execució de l'inventari i cartografia de les coves submergides per part d'un equip d'espeleòlegs. Aquest inventari ha de completar-se amb un estudi geomorfològic, un mostreig de la fauna present (troglofauna i ictiofauna) i la cartografia de cada una de les coves.

Si bé el 2025 no s'ha lliurat cap memòria de la feina realitzada perquè no s'ha disposat de pressupost per formalitzar el contracte, el projecte s'havia iniciat l'any passat i l'equip espeleològic ha continuat prospectant coves. Està previst que per a 2026 es pugui subscriure un contracte o acord de col·laboració que permeti que el Parc compti amb els resultats d'aquest estudi de gran importància per poder regular les activitats al litoral.

4.2. Programa de catalogació del patrimoni cultural

4.2.1 Inventari de peces arqueològiques

Resta pendent establir un conveni marc que permeti posar les bases i metodologia per iniciar la tasca de catalogació de totes les restes arqueològiques trobades a l'illa de sa Dragonera, amb la col·laboració del Museu de Mallorca i el departament de Cultura i Patrimoni del Consell Insular de Mallorca.

4.2.2 Conveni de col·laboració amb l'ajuntament d'Andratx

El Patrimoni cultural i arqueològic existent a sa Dragonera és un dels valors clau a preservar i protegir en l'espai natural protegit . L'objectiu del conveni de col·laboració amb l'ajuntament d'Andratx és poder desenvolupar tasques d'investigació, catalogació, conservació i difusió dels recursos patrimonials existents a sa Dragonera.

En data de la redacció d'aquesta memòria, s'han realitzat diverses reunions entre el personal del Consell i representants de l'Ajuntament per establir els principis fonamentals d'un futur conveni de col·laboració com a primera passa en l'estructuració del document que es signarà. S'espera que al llarg de 2026 es podrà desenvolupar l'articulat del nou conveni.

Recull fotogràfic d'algunes de les actuacions destacades, corresponents a l'Àrea d'Investigació i Seguiment (2025)

(1 i 2) Sargantana balear (*Podarcis lilfordi*)

(1) Detall de coloració de la sargantana, objecte d'investigació.

(3 i 4) Falcó marí (*Falco heleonorae*)

(4) Niu amb dos polls de falcó als penya-segats de sa Dragonera.

(5 i 6) Baldrítja balear (*Puffinus mauritanica*)

(5) Dra. Ana Sanz realitzant el seguiment de l'espècie.

(7) Campanya d'anellament científic d'ocells (primavera) a sa Dragonera.

(8) Gavina corsa (*Ichthyaetus audouinii*)

5. ÀREA DE PARTICIPACIÓ

5.1. Programa de participació ciutadana

5.1.1 Programa de voluntariat ambiental

L'any 2025 no s'han realitzat activitats de voluntariat, ja que no hi hagut demanda per part de cap grup o associació. El Parc sempre està disposat a facilitar l'actuació de les entitats que vulguin col·laborar activament en la realització de tasques puntuals (com neteges, gestió de repoblacions, eliminació d'invasores, realització d'enquestes, etc), i pot aportar el personal i les eines necessàries per a la formació, coordinació i realització de les activitats, però els voluntariats a sa Dragonera per part de grups requereixen el transport fins a l'illa, i això té un cost important que la majoria de grups disposats a fer voluntariat no poden assumir.

5.1.2 Reunions de la Junta Assessora del parc

Aquest any no s'ha reunit en cap ocasió la Junta Assessora.

Aquesta està formada per representants del Consell Insular de Mallorca (dep. de Medi Ambient i dep. de Patrimoni); de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural (direcció general de Medi Natural); la gerència de l'IBANAT; la conselleria de Turisme, Cultura i Esports; l'ajuntament d'Andratx; la Universitat de les Illes Balears; un representant dels treballadors (sindical); la federació balear d'Activitats Subaquàtiques; dues associacions de conservació de la natura; un expert en conservació; la Confraria de pescadors d'Andratx, i l'Autoritat portuària de les Illes Balears.

5.1.3 Visites al Parc amb l'embarcació de pesca tradicional «la Balear»

Les visites programades en l'embarcació de pesca tradicional "La Balear" (BIC), en col·laboració amb l'ajuntament d'Andratx, estaven programades per a la segona setmana d'abril, i des del Parc es va sol·licitar complementar l'oferta amb 3 dies addicionals de visita, gestionats per la Unitat d'educació ambiental, per tal d'incrementar l'oferta ambiental per a públic familiar.

Una avaria en els motors de l'embarcació ha impossibilitat desenvolupar totes les activitats programades, que enguany han hagut de ser anul·lades per força major. De cara a 2026 l'embarcació tornarà estar operativa, segons ja se'ns ha confirmat, i es proposaran diverses visites marítimes interpretatives al Parc natural per al proper mes de setembre.

6. ÀREA DE MANTENIMENT

6.1. Programa de manteniment general del Parc

Aquest programa inclou totes les actuacions que es van realitzant al llarg de l'any per mantenir les instal·lacions, els equipaments i els hàbitats naturals del Parc en bon estat: neteges, reparacions, revisions, substitucions, etc.

Bàsicament són tasques que es desenvolupen al llarg de l'any, que conformen bona part del treball diari sobretot de la brigada del Parc, i també dels vigilants i d'altres treballadors/es que col·laboren puntualment en aquestes feines.

Cal tenir en compte que el manteniment general es fa de manera continuada durant tot l'any, però la insularitat de sa Dragonera condiona a vegades que no s'hi pugui accedir per qüestions meteorològiques, i també que la jornada ordinària de treball a l'illa sigui més curta que en altres espais naturals més accessibles, per tant el total d'hores de feina realitzada al Parc natural de sa Dragonera en tasques de manteniment és considerablement inferior a la dedicació en hores que reben altres espais naturals.

En aquest sentit, l'any 2025 les condicions adverses de la mar han determinat que no s'hagi pogut anar a sa Dragonera un total de 58 dies, un 16% dels dies de l'any, que s'han concentrat especialment en els mesos de gener, març, octubre i novembre. Si a això se li afegeix que la setmana laboral, en què es fan les feines diàries de manteniment, és de 5 dies, i a més se li resten els festius i els dies en què no hi ha hagut servei per manca de treballadors (per vacances de la plantilla) es pot concloure que el Parc natural de sa Dragonera al llarg de 2025 ha disposat d'un servei real de manteniment durant 203 dies (un 56% del total dels dies de l'any.)

Seguidament es presenta un quadre en el qual es resumeixen les principals actuacions realitzades per la brigada de manteniment del Parc natural de sa Dragonera, on s'especifica el programa al qual corresponen i el mes o mesos de l'any en què s'han executat les feines.

Aquest quadre permet veure a què es dediquen els treballadors que diàriament es desplacen al Parc, la feina dels quals es complementa amb les tasques de planificació, redacció de documents, i gestions administratives realitzades en les oficines de Palma.

Quadre-resum cronològic de les actuacions de manteniment realitzades a sa Dragonera 2025

Actuació	Àrea, projecte	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Recollida i transport de noves senyals des de Santa Margalida a Andratx.	3.3 Programa de Senyalització.	X											
Instal·lació d'una tanca i una barrera de fusta a la porxada de cala Lledó.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)	X											
Fabricació i instal·lació d'una barrera de fusta a la caseta del generador.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)	X											
Instal·lació d'astes i de dues banderes commemoratives del 30 ^è aniversari.	3.2 Programa d'Interpretació del patrimoni i educació ambiental.	X											
Retirada i crema de bosses (nius): Processonària del pi.	1.5.1 Reducció i control de plagues forestals (Gestió forestal)	X	X										
Manteniment i supervisió de la depuradora, sistema d'aireig del safareig.	1.4.3 Diversificació de fruiters i recirculació de l'aigua. 6.1.10 Manteniment de les instal·lacions.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Reparació d'una tanca al tancat de l'olivar.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)		X										
Compra i trasllat de travesses per construir escalons als itineraris.	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)		X										
Tala de dos pins secs al camí de la cova des Moro i trituració/crema de residus.	1.5.2 Manteniment forestal (Gestió forestal)		X										
Col·locació de trampes per a rosegadors (Pla de Bioseguretat: control-supervisió d'esques i anotació de resultats)	1.6 Programa de control d'espècies al·lòctones. 1.6.3 Control espècies invasores.		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Llaurada de parcel·les agrícoles: manteniment paisatgístic i prevenció (amb tractor o motocultor)	1.4 Programa de gestió agrícola. 1.4.1 Paisatge en mosaic. 1.4.2 Manteniment del conreu.		X	X	X		X						
Manteniment del jardí botànic: desbrossament, rec, poda, substitució de plantes.	6.1.1 Manteniment d'infraestructures. 6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic.		X		X		X	X		X			
Tala de pins secs i branques al camí de Tramuntana, trituració/crema de restes.	1.5.2 Manteniment forestal (Gestió forestal)			X									
Tala de diversos pins secs a la zona de la C. del Moro, trituració/crema de restes.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.			X									
Desbrossament/neteja del Camí del far Vell i eliminació de restes.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.			X	X								
Manteniment de la depuradora d'aigua (canvi de filtres, regulació pressió, etc.)	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)			X			X						
Atenció dels usuaris: recepció d'embarcacions i informació al públic.	3.1 Programa d'atenció i informació.			X	X	X	X	X	X	X	X		
Activitats d'educació ambiental, guiatge de grups, i realització de tallers escolars.	3.2 Programa d'interpretació i educació ambiental.			X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Desbrossament de la zona de cala Lledó, hort i cas Garriguer.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.				X	X					X		
Desbrossament/neteja del camí de Llebeig i eliminació de restes.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.				X	X							
Preparació de fusta (tall, poliment i envornament) per a barreres-tancats.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)				X								

Neteja i manteniment periòdic de basses/abeuradors (fauna)	1.2 Conservació d'hàbitats. 1.2.1 Recuperació de làmines d'aigua.							X	X	X	X				
Construcció d'una barrera a la zona restringida del far Vell (senyalització)	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)								X						
Safareig: Retirada de l'lentia, poda d'illes vegetals, instal·lació d'una rampa.	6.1.10 Manteniment de les instal·lacions. Proj. 6.1 Depuració aigües fecals.								X						
Tala de pi gros al Camí de Llebeig i eliminació de restes.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.								X						
Trituració de restes vegetals (tala, poda, desbrossament)	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.								X						
Reparació del gator (motor d'arrancada) amb el suport mecànic de l'IBANAT.	6.1.7 Manteniment de maquinària i vehicles (Manteniment general)								X						
Formació dels treballadors/res: la Xarxa Dragonera Blava i l'entorn marí.	2.1.2 Relacions Entitats de conservació. 9.1 Programa de formació del personal.								X						
Formació dels treballadors/res: les tortugues marines a les illes Balears.	2.1 Col·laboració amb Institucions. 9.1 Programa de formació del personal.								X						
Substitució del pont de fusta del forn de calç (construcció d'una nova passarella)	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)								X	X					
Millora de l'accés a l'aljub de dalt (font), desbrossament i reparació d'escalons.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)								X	X					
Tala de diversos pins secs i eliminació de restes a na Miranda i zona Colomer.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.								X		X				
Eliminació de peus d'Opuntia: Llebeig, cala Lledó, Tramuntana i cala Bubú.	1.6.1 Programa de control d'espècies al·lòctones i invasores.								X	X	X				
Seguiment de processonària: revisió, buidatge i recompte de captures.	1.5.1 Reducció i control de plagues forestals (Programa de gestió forestal)								X	X	X	X			
Instal·lació de 35 trampes de captura de processonària (control amb feromones)	1.5.1 Reducció i control de plagues forestals (Programa de gestió forestal)								X						
Seguiment quinzenal de trampes de feromona i recompte de captures.	1.5.1 Reducció i control de plagues forestals (Programa de gestió forestal)								X	X	X	X			
Millora del pas escalonat de l'itinerari 1 (nous escalons amb travesses de fusta)	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Prog. Manteniment general)									X					
Neteja Aljub des Tancat: instal·lació de comporta, impermeabilitzat i pintada.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)										X				
Reparació d'una porta a cala Lledó i d'una defensa del moll.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)										X				
Fototrampeig (substitució periòdica de les targetes fotogràfiques i revisió)	1.6.3 Programa de control d'espècies al·lòctones i invasores.										X	X	X	X	
Neteja de les canalitzacions d'aigua per desviar la pluja en cas de tempesta.	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)										X				
Construcció i instal·lació d'una comporta a l'aljub de dalt i reparació del dipòsit.	6.1.1 Manteniment i conservació de les infraestructures del Parc.										X	X			
Tala de pins i eliminació de restes al camí de Tramuntana i zona de descans.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.										X				
Revisions i manteniment de maquinària (tractor i gators) amb suport mecànic.	6.1.7 Manteniment de maquinària i vehicles (Manteniment general)										X				
Sembra de les parcel·les agrícoles des Tancat i cala Lledó (favó i cereal)	1.4.1 Paisatge en mosaic. 1.4.4 Recuperació de la zona de sembra.										X	X			
Construcció i instal·lació d'una comporta (respirador) per a l'aljub de baix.	6.1.1 Manteniment i conservació de les infraestructures del Parc.											X			

Revisió i neteja de les caixes-niu per a insectívors (2 ocupades per passaforadí)	1.5.1 Reducció i control de plagues forestals (Programa de gestió forestal)											X		
Reparació de les barreres de la cotxeria i canvi d'una comporta a la depuradora.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)											X		
Substitució canonada de l'aljub de dalt i de clau de pas per recuperar el dipòsit.	6.1.1 Manteniment d'edificacions i infraestructures (Manteniment general)											X		
Desbrossament de la zona de l'aljub de baix i reparació de la sortida d'aigües.	1.5.2 Manteniment forestal. 6.1.1 Manteniment d'infraestructures.											X		
Tractament del Buxus del jardí amb <i>Bacillus thuringiensis</i> .	1.5.1 Reducció i control de plagues forestals (Programa de gestió forestal)											X		
Desbrossament i neteja vegetal a la zona banys, encreuament d'itineraris.	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)											X		
Crema de restes forestals de neteges i aclarides diverses.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.											X	X	
Construcció d'unes barreres de limitació del pas a la zona de na Miranda.	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)											X	X	
Cloració periòdica del dipòsit d'aigua.	6.1 Programa de manteniment general.											X	X	X
Tala de pins morts i eliminació de restes a: zones de Cas Garriguer i forn de calç.	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.												X	
Desbrossament i neteja vegetal als voltants del galliner i zona cala Lledó.	6.1.5 Manteniment dels itineraris i espais d'ús públic (Manteniment general)												X	
Tala de pins morts o debilitats a la zona de Cala en Lledó (zona platja)	1.5 Programa de gestió forestal. 1.5.2 Manteniment forestal.												X	X
Compra i sembra de 4 fruiters a l'hort (safareig) per completar/reposar hort.	1.4.3 Diversificació de fruiters i recirculació d'aigua (Gestió agrícola)													X
Sembra de 2 alzines: zona de cala Lledó en commemoració del 30 ^e aniversari	3.2 Programa d'Interpretació del patrimoni i educació ambiental.													X

6.1.1 Conservació dels edificis del Parc i manteniment de les instal·lacions

El parc natural de sa Dragonera compta amb diverses edificacions que es troben totes a l'illa de sa Dragonera. El Consell Insular de Mallorca és el propietari de l'illa des del 14/07/1988 i per tant, és qui vetlla per la conservació de totes les edificacions que hi ha.

S'hi troben la casa dels guardes i el centre de visitants, al port de cala en Lledó, la caseta de Cas Garriguer o refugi, els banys públics, i diverses casetes o construccions agrícoles que fan la funció de magatzems, casetes auxiliars i cotxeres.

Des del Consell es planifiquen les actuacions de manteniment, reparacions i restauració d'aquestes edificacions quan cal. La brigada de manteniment i el personal de vigilància fan les tasques bàsiques de conservació dels edificis, mentre que la neteja està contractada a través d'una empresa externa, que hi té un treballador destinat durant tot l'any.

Altres instal·lacions públiques que depenen del Consell, i particularment del Parc natural, són l'àrea recreativa o zona de descans de na Miranda, l'aguait del safareig, el jardí botànic, els galliners, o la torre del colomer.

Cal a dir que hi ha algunes construccions de gran importància al Parc que no depenen directament d'aquest, sinó d'altres entitats competents en la matèria, com és el cas del port (Ports IB) i els fars de Llebeig i Tramuntana (Autoritat portuària de les Illes Balears), i són

aquestes entitats les que en fan les tasques de manteniment i les reformes necessàries.

6.1.2 Neteja de les instal·lacions

Com cada any s'ha mantingut el contracte que permet la neteja dels edificis d'ús públic (centre d'informació, cases, banys, i caseta dels investigadors), i que es complementa també amb neteges periòdiques en la zona de la platja, i recollida de plàstics.

Aquest servei s'ha fet de manera diària durant la temporada alta de visites al Parc, a l'estiu, i 3 dies per setmana durant la temporada baixa. La neteja s'ha fet amb criteris ecològics, atès que es tracta d'una zona d'alt valor ambiental, utilitzant productes biològics o de baix impacte sobre el medi, i els residus retirats han estat separats per tipologia i portats als contenidors corresponents (als punts de recollida selectiva de Sant Elm) sempre que ha estat possible.

6.1.3 Manteniment de l'equipament contra-incendis

Sa Dragonera compta amb un equip mòbil de primera intervenció en cas d'incendi forestal o agrícola, així com amb els extintors pertinents en les instal·lacions, per actuar en cas d'incendi interior o elèctric. Al llarg de l'any s'han fet les revisions periòdiques oportunes per part del personal de manteniment, a més de la revisió anual oficial per part de l'empresa concessionària dels extintors. No s'ha detectat cap incident ni anomalia al respecte, i afortunadament no s'ha hagut de fer ús de cap dels equipaments contra-incendis.

6.1.4 Manteniment de les eines i equipaments lleugers del Parc

En base al Conveni que es va signar l'any 2024 entre el Consell de Mallorca i el Govern de les Illes Balears, el manteniment i reparacions dels vehicles de sa Dragonera (tractor, motocicleta, quads) els fa l'equip mecànic de l'IBANAT.

Pel que fa a les eines i maquinària forestal, és la pròpia brigada del Parc qui s'encarrega del manteniment i conservació dels equips. A finals de 2025 s'han comprat algunes eines per complementar l'equipament i hores d'ara no hi ha mancances detectades.

6.1.5 Neteja i manteniment dels itineraris i espais d'ús públic

Com ja s'ha comentat, l'oferta d'instal·lacions públiques a sa Dragonera inclou 4 itineraris, diversos miradors panoràmics, un aguait d'aus, una zona de descans amb taules i bancs, senyalització interpretativa i direccional, i alguns bancs repartits al llarg dels camins.

Una de les tasques quotidianes de la brigada és planificar i executar les actuacions de neteja i manteniment d'aquests espais, inclosa la fabricació i substitució de mobiliari de fusta (com baranes, barreres i bancs). Enguany han estat substituïts alguns escalons de l'itinerari circular i d'alguns dels miradors, s'han construït unes baranes per a na Miranda, i s'ha canviat la passarel·la del forn de calç. També s'han fet algunes actuacions de manteniment a l'entorn de la cova des Moro i aljub, i en el magatzem de les cotxeres.

És important recordar, en aquest sentit, que el Parc compta amb la cessió d'un local a Andratx, al carrer de Catalunya, cedit gratuïtament per l'Ajuntament, on la brigada hi realitza totes les feines de construcció i reparació de mobiliari.

6.1.6 Neteja i registre de residus al litoral de cala en Lledó

El Parc compta durant tot l'any amb un servei extern de neteja, contractat per part del Consell de Mallorca, que a més de mantenir netes les edificacions d'ús professional a l'illa

(centre d'informació i museu, refugi de Cas Garriguer, i cases de Cala en Lledó), també fa la neteja de la platja i litoral de cala en Lledó.

Diàriament es fa un recorregut per la costa, des del moll fins a la zona rocosa contínua a la platja, que és el tram litoral més accessible de l'illa i el concentra la major part de l'ús públic. Durant aquest recorregut es recullen els residus que s'acumulen en la costa, arribats en les corrents marines, i es separen els plàstics de la matèria orgànica i altres residus. En total l'any 2025 s'han recollit 254 Kg de plàstics en aquesta zona, majoritàriament els mesos d'estiu.

Seguidament es mostra un gràfic que resumeix el total de quilograms de plàstics recuperats en aquesta cala, per mesos:

6.1.7 Revisió general de vehicles

D'acord amb el conveni de co-gestió del Parc, de 2024, el GOIB és qui s'ha de fer càrrec dels vehicles i maquinària del Parc, així com també ha de dotar sa Dragonera de personal de camp (brigada) per realitzar les tasques quotidianes de manteniment i conservació de l'espai natural. Per tant, l'equip mecànic de l'IBANAT (tallers de Son Tous) ha assumit el manteniment dels vehicles del Parc (automòbils, gators, tractor, BTT, motocicleta.)

Enguany els mecànics han visitat l'illa en dues ocasions per revisar els vehicles i han realitzat una reparació destacable al tractor agrícola.

Actualment el parc mòbil amb que compta el Parc natural de sa Dragonera, a part de les dues embarcacions (el manteniment de les quals es fa mitjançant una encomana de gestió a Tragsa, que inclou el servei de transport marítim), és el següent:

Vehicle (tipus)	Marca/model	Any	Ús habitual	Estat
Mini pick up tot-terreny	John Deere Gator TS2	2024	Manteniment i altres	Bo
Mini pick-up tot-terreny	John Deere Gator TS		Manteniment (brigada obres)	Acceptable
Tractor agrícola	John Deere 4400	1999	Agrícola i altres (càrrega)	Acceptable
Remolc	Silvestre S400	1999	Agrícola i altres (càrrega)	Acceptable
Bicicleta elèctrica BTT	Giant	2024	Vigilància i altres	Bo
Bicicleta BTT	Giant	2024	Manteniment i vigilància	Bo
Motocicleta	Yamaha Tricker 250	2006	Vigilància i altres	Acceptable
Automòbil pick up	Isuzu D Max	2010	Desplaçaments a Mallorca	Bo

Parc mòbil del Parc natural de sa Dragonera: 2025

6.1.8 Revisions programades de les embarcacions

El manteniment de les dues embarcacions del Parc, les revisions i els equipaments necessaris en matèria de permisos administratius i de seguretat, es duen a terme a través d'una encomana de gestió feta per part del Consell de Mallorca amb l'empresa pública TRAGSA, que aporta també el personal necessari per al maneig de les embarcacions tots els dies de l'any.

Aquest contracte permet gestionar les activitats marítimes necessàries al Parc, tant pel que fa als trasllats del personal, com per al transport de materials (no voluminosos) i la vigilància marítima pel litoral de sa Dragonera, es Pantaleu i sa Mitjana.

Projecte 6.1. Depuració d'aigües fecals

Des de 2024 comptam amb una depuradora d'oxidació total al Parc per tractar les aigües residuals que es generen a l'illa. Associat a la depuradora, que dirigeix les aigües filtrades cap al safareig, es va fer una plantació de fruiters que són regats amb aquestes aigües (projecte de filtre verd i safareig d'aigües regenerades).

La brigada del Parc és l'encarregada de fer el manteniment del sistema de depuració: revisions, neteja de filtres, programació del rellotge automàtic, buidatge de les fosses, decantació dels fangs residuals, etc. La depuradora està funcionant correctament i de moment no ha donat problemes.

Projecte 6.2. Manteniment del sistema autònom d'energia solar

L'any 2022 es va completar al Parc natural una instal·lació fotovoltaica per autoconsum del mateix Parc, aquesta consta també d'un generador auxiliar, per poder carregar les bateries en cas de necessitat. La instal·lació fotovoltaica té dotze panells solars fotovoltaics de 400 Wp (amb una tensió nominal de 41.73V i una corrent nominal de 9,59V.)

L'any 2025 es va adjudicar el servei de manteniment d'aquesta instal·lació a l'empresa Ecoenergia Sistemes Solars SL, per un import de 1.790,80 €. Fins el dia 31 de desembre s'han dut a terme les quatre revisions programades al contracte i les tasques de manteniment fetes han estat les següents:

- Revisió de tot el cablejat de la instal·lació.
- Comprovació del voltatge i intensitats de tota la instal·lació.
- Comprovació dels borns de les connexions.
- Neteja de plaques.
- Comprovació visual de l'estat dels panell.
- Revisió l'estat de l'estructura.
- Revisió de l'estat de les bateries.
- Revisió de l'historial d'alarmes de l'inversor.

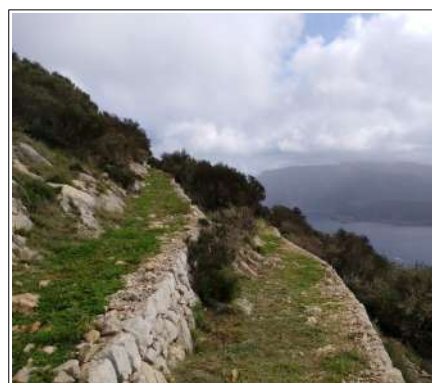
El generador auxiliar és de la de la marca KIPOR, model KDG12STA. Aquest generador s'ha hagut de reparar en dues ocasions:

- En una primera reparació es va realitzar el canvi de dos dels encalentidors NGK del sistema d'arrancada del generador.
- En una segona reparació, el generador tenia una fuga d'oli provinent de les tapes de les vàlvules, que estaven esquerdades. Es va procedir al segellat d'aquestes tapes.

Recull fotogràfic d'algunes de les actuacions destacades, corresponents a l'Àrea de Manteniment (2025)

Manteniment dels equipaments: nou pontet i barana, barreres de seguretat, millora d'accés al mirador

Actuacions de manteniment de camins i espais públics, i desbrossament de voreres

Conservació del jardí botànic, manteniment d'itineraris i neteja dels camins

Manteniment dels espais agrícoles i forestals

Construcció d'elements de fusta per part de la brigada de manteniment: pont, portes, finestra

Construcció de mobiliari, senyalització i millora de l'accessibilitat

Tasques de manteniment forestal.

Safareig, illa flotant i hort de fruiters (filtre verd)

7. ÀREA DE VIGILÀNCIA I TRANSPORT

7.1. Programa de vigilància

7.1.1 Vigilància del Parc natural

La vigilància a sa Dragonera té per objectiu dotar el Parc de personal especialitzat que vetlli perquè es compleixi la normativa pròpia del Parc i la resta de normatives que permeten la conservació dels seus valors. Ateses les característiques d'aquest espai natural, és necessari fer vigilància tant terrestre com marítima, ja que molts dels impactes que poden afectar el Parc i destorbar les poblacions animals que hi viuen es poden produir a la mar, però en les proximitats de l'illa.

Concretament és primordial fer una vigilància activa a la pròpia illa de sa Dragonera durant els mesos en què el Parc és visitable, per assegurar-se que els nombrosos visitants que s'hi junten no tinguin conductes perjudicials per al Parc, però també es fan sortides en embarcació al voltant de sa Dragonera, així com als illots menors (especialment es Pantaleu) per assegurar que no es facin desembarcaments en les zones de reserva, i que es faci un control de les activitats nàutiques potencialment nocives (inclosa la pesca).

Per això, la plantilla del parc natural compta amb un equip propi de vigilants, que es veu reforçat durant els mesos d'estiu.

7.1.2 Coordinació amb diferents administracions

La coordinació amb el servei d'Agents de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears és imprescindible per complementar la vigilància al Parc perquè aquesta sigui efectiva, ja que els vigilants de la pròpia plantilla no tenen potestat sancionadora, mentre que els agents de medi ambient si que són agents de l'autoritat i poden fer actes i sancionar les persones que incompleixin la normativa en matèria mediambiental.

Per aquest motiu, la presència d'agents de medi ambient de territori (l'agent d'Andratx) i d'altres que treballen en unitats específiques (espècies, recursos hídrics, contaminació atmosfèrica i acústica...) és necessària per reforçar la vigilància en casos puntuals ja sigui perquè hi hagi hagut alguna denúncia, o bé perquè estigui previst que es realitzin activitats excepcionals (esdeveniments esportius, obres, transports de materials voluminosos o contaminants, etc.)

Per altra banda, el Govern compta amb un servei de vigilància marítim específic per salvaguardar les praderies de Posidònia oceànica. El seu propòsit és la conservació dels hàbitats marins protegits, per la qual cosa es dedica a supervisar i informar sobre la prohibició d'ancorar sobre Posidònia oceànica als vaixells que naveguen per les nostres costes. Aquest servei disposa d'una flota de 18 embarcacions de patrulla repartides per les Illes, una de les quals es troba ubicada al Port d'Andratx, i per aquest motiu pot reforçar la vigilància marítima a sa Dragonera quan se'ls hi sol·licita des del Parc.

7.1.3 Transport marítim del personal adscrit al Parc

El transport de tots els treballadors i de les persones que hagin de desplaçar-se a l'illa de sa Dragonera per col·laborar amb el Parc (personal investigador, estudiants en pràctiques, docents, professionals diversos) està operatiu tots els dies de l'any, sempre que les condicions meteorològiques ho permetin, i es realitza amb dues embarcacions propietat del Consell de Mallorca (la **Dorothea Bate**, i la **François Arago**), que són governades per dos patrons de Tragsa, Daniel Marí i Joan Romaguera, a través d'una encomana de gestió específica.

Embarcacions de vigilància del Parc: Dorothea Bate i François Arago

8. ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

8.1. Programa de gestió administrativa

8.1.1 Reunions de l'Autoritat de gestió

Els Membres de l'autoritat de Gestió del Parc Natural de sa Dragonera són:

- Representants del Consell de Mallorca:

1. Titular: Pedro Bestard Martínez, vicepresident segon i conseller executiu de Medi Ambient, Medi Rural i Esports del CIM.

- Suplent: Magdalena Ribot Font, secretària tècnica de Medi Ambient, Medi Rural i Esports.

2. Titular: Luis Rubí, director insular de Medi Ambient del CIM.

3. Titular: Pilar Gómez i Calatayud, directora-conservadora del Parc Natural de sa Dragonera.

- Representants de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural:

4. Titular: Ana Torres Riera, directora general de Medi Natural i Gestió forestal.

- Suplent: Teresa Relea Ortega, cap del Departament de Medi Natural.

5. Titular: Bartolomé Llabrés Salom, director gerent de l'IBANAT.

- Suplent: Catalina Massutí Jaume, cap del Servei d'Espais Naturals.

Durant l'any 2025 s'han realitzat 3 reunions de l'autoritat de gestió del Parc, en data: 24 de març, 3 de juliol i 30 de setembre.

8.1.2 Reunions de la Junta Assessora

Com ja s'ha comentat en anterioritat, la Junta Assessora del Parc no ha estat convocada durant el 2025 i no s'ha reunit, per tant, en cap sessió.

9. ÀREA DE PLANIFICACIÓ

9.1. Programa de formació del personal del Parc

9.1.1 Actuació formativa (simulacre) en situació d'emergència

El mes de juny, en el marc del desenvolupament del Pla d'autoprotecció del Parc, es va organitzar un exercici pràctica d'extinció d'incendis forestals amb mitjans aeris. Dos dels helicòpters de l'operatiu d'incendis de la conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, coneguts amb els noms d'*Halcón 01* i *Halcón 05*, es van desplaçar fins a l'illa de sa Dragonera per apagar un suposat incendi originat en un dels boscos del Parc. L'operatiu va comptar amb la brigada helitransportada B1 de l'Ibanat, de 8 integrants, més els dos pilots, un tècnic i un agent de medi ambient, tots ells integrants de l'operatiu d'emergències en cas d'incendi forestal.

Des del Parc es va poder observar com treballen els mitjans d'emergències, que muntaren en qüestió de minuts les dues cistelles per carregar aigua i feren diverses descàrregues sobre de l'incendi que suposadament s'havia localitzat a l'illa. L'exercici va comptar amb càrregues d'aigua dolça des d'un dipòsit auxiliar localitzat en les proximitats de Sant Elm, a més de càrregues d'aigua marina, doncs en cas d'incendi es tenen en compte les dues possibilitats depenent del tipus d'incendi, l'extensió i la zona afectada.

La realització d'aquests exercicis és molt important perquè suposen pràctiques per als treballadors i impliquen també comprovar de manera pràctica que tots els mitjans mecànics i materials funcionen de manera correcta, i permeten veure com es coordinen totes les persones involucrades i quines coses es poden millorar en previsió de futures emergències.

9.1.2 Altres formacions

- El mes de juliol els treballadors/res del Parc van rebre també una formació de la mà de Savethemed que, en el marc del projecte de la «Xarxa Dragonera blava», feren una xerrada sobre la protecció de l'entorn marí, les eines de gestió i normatives, i la problemàtica identificada en l'entorn de sa Dragonera.

L'equip del Parc va conèixer com va sorgir aquesta iniciativa ciutadana, que compta amb la participació d'entitats socials, administracions públiques i particulars.

- Una segona formació que s'organitzà el mes de juliol va tenir les tortugues marines (*Caretta caretta*) com a protagonistes, atès que és una espècie present en les aigües del Parc i que de cada cop més s'està assentant en les nostres platges, cercant llocs propicis per a la cria. Des del departament de fauna marina del COFIB es desplaçaren a sa Dragonera per compartir amb el personal del parc natural les pautes de comportament d'aquesta espècie, aspectes biològics d'interès i les principals amenaces que troben en les nostres costes.

9.2. Programa de redacció de documents de planificació

9.2.1 Aprovació d'un nou Programa Rector d'Ús i Gestió (PRUG)

Els instruments de planificació són normatius i les seves normes i limitacions són d'obligat compliment, però també són plans que requereixen de revisions i actualitzacions, doncs la realitat va canviant al llarg del temps i les línies de gestió i les normes del Parc han d'ésser adaptades a la realitat del moment, a les necessitats de conservació, a l'estat de les poblacions naturals i a les noves amenaces.

Dia 30 de setembre de 2025 es va publicar al BOIB l'inici de procediment de l'elaboració d'un nou Pla d'ordenació dels recursos naturals i de l'actualització del Pla rector d'ús i gestió del Parc natural de sa Dragonera, atès que, després de 30 anys d'ençà de la seva declaració, és molt necessari actualitzar aquests instruments de planificació d'acord amb la situació actual, amb l'objectiu de garantir-ne la conservació.

9.2.2 Redacció de documents interns de gestió

Com cada any, l'equip gestor del Parc natural de sa Dragonera redacta els documents que marquen les línies d'actuació de l'espai natural. Aquests documents estableixen els objectius de gestió, organitzen les actuacions en àrees, i aquestes són desenvolupades en programes i projectes. Les autoritats competents informen i aproven aquests documents de gestió perquè siguin oficials, atès que són la base a partir de la qual es planifiquen totes les actuacions a sa Dragonera.

9.2.2.1 Redacció del Programa Anual d'Execució

La direcció del Parc natural redacta cada any el Programa Anual d'Execució (PAE) que estableix les línies d'actuació per a aquell any. El PAE ha de preveure el pressupost previst necessari i estipula les aportacions i actuacions que hauran de realitzar les diferents administracions involucrades en la gestió del Parc.

9.2.2.2 Redacció del Pla Anual d'Educació Ambiental

La direcció del Parc natural estableix els objectius i programes d'educació i interpretació que ofereix el Parc tant als centres educatius com a d'altres entitats i públic general. Per a això compta amb la col·laboració de la Unitat d'Educació Ambiental (UEA) del departament de Medi ambient, Medi rural i Esports del Consell de Mallorca. El Pla Anual d'Educació Ambiental estableix l'oferta que es publicita i s'envia als centres escolars de tota l'illa de Mallorca, que consisteix bàsicament en la realització de visites guiades (itineraris) a l'illa de sa Dragonera. Aquestes visites, durant l'any 2025, han estat guiades pels professionals (educadores) de la UEA i per la guia ambiental que el Parc ha pogut contractar a través d'un projecte ocupacional del SOIB, que ha permès reforçar i complementar l'oferta de la UEA.

Aquest Pla d'educació formal (escolar) es complementa amb una oferta d'activitats educatives i recreatives dirigides al públic general, realitzades preferentment els caps de setmana.

9.2.2.3 Redacció de la Memòria anual d'actuacions

Seguint el mateix esquema organitzatiu del PAE, a final d'any es comença a redactar la memòria anual d'actuacions, que detalla resumidament tot allò que s'ha executat al llarg de l'any. Aquesta memòria serveix per reunir en un únic document la informació més destacada

del que s'ha pogut fer durant l'any, les despeses executades, els principals resultats dels projectes realitzats, i el personal què ho ha fet possible.

A més d'això, permet avaluar el nivell de compliment del Pla Anual d'Execució, i posa sobre la taula les dificultats que hagin pogut aparèixer i que no han permès executar tot allò que el PAE inicialment preveia. Finalment serveix com a base per enllaçar amb el PAE de l'any proper, que necessàriament ha de plantejar la continuïtat o no dels programes anteriors i proposar millores en les actuacions que ho requereixin.

Projecte 9.1. Reconstrucció del mirador de na Miranda

Durant el 2025 s'ha executat la reconstrucció del mirador de na Miranda, en les proximitats de cala Lledó, per part de la brigada de picapedrers de la Unitat d'obres i manteniment del departament de Medi Ambient, Medi Rural i Espors del Consell de Mallorca. El cost de l'obra ha estat de 8.000 €, i ha quedat finalitzada abans del final d'any, a l'espera únicament que fossin instal·lades les barreres de fusta que tancaran la parcel·la que limita amb el mirador.

Així la Miranda oferirà un nou recurs interpretatiu als visitants, amb unes panoràmiques excel·lents sobre la costa de la serra de Tramuntana. A més de tractar-se d'un espai ample i accessible, s'hi ha posat també un panell interpretatiu dels relleus de la Serra que s'identifiquen des d'aquest mirador.

Projecte 9.2. Reconstrucció del sostre de la caseta del generador

Durant el 2025 s'ha executat la reconstrucció del sostre de la caseta del generador, per part també de la brigada de picapedrers de la Unitat d'obres i manteniment. El cost d'aquesta actuació ha estat de 4.108,31 €.

Projecte 9.3. Estudi sobre la canalització de la cova del Moro – Tancat

La topografia de la xarxa d'aigua de sa Dragonera es realitzarà durant l'any 2026, i serà inclosa en el Programa Anual d'Execució de 2026, amb un cost previst de 2.238,50 €.

Projecte 9.4. Implantació del nou Pla de Bioseguretat

L'any 2025 s'ha aprovat un nou Pla de Bioseguretat, la redacció del qual havia estat contractada l'any anterior. L'empresa Vectobal S.L ha estat l'encarregada de redactar el Pla.

La base d'aquest document fou el pla de bioseguretat anterior, que s'havia redactat anys enrere i desenvolupava totes les actuacions preventives per evitar els problemes que ocasionaria a l'illa novament la presència de rosegadors, doncs aquest era un risc real a què el Parc ja s'havia hagut d'enfrontar. El nou Pla va més enllà, arrel de la problemàtica de cada cop més gran que suposen les espècies exòtiques i invasores, i ha complementat i desenvolupat el document anterior afegint no tan sols nous protocols i actuacions preventives contra l'aparició de rosegadors, sinó també avaluant el risc d'aparició de noves espècies invasores i establint protocols i actuacions preventives tant per espècies animals (serps, insectes, petits mamífers) com vegetals (flora invasora.)

Projecte 9.5. Adequació de la torre des Colomer

La rehabilitació de la torre des Colomer és una actuació prevista al PAE, que hores d'ara està pendent de l'obtenció de la llicència d'obres per part de l'ajuntament d'Andratx, que està en tramitació. El cost previst de l'obra, segons el projecte redactat serà de 40.826,12 €, i haurà d'executar-se al llarg de 2026.

Recull fotogràfic d'algunes de les actuacions destacades, corresponents a l'Àrea de Planificació (2025)

Far de na Pòpia (pendent de projecte de restauració) Camí de Llebeig (s'ha redactat projecte de reforma)

Projecte de depuradora i filtre verd

Implantació del Pla de Bioseguretat

Obres de millora del moll de sa Dragonera

Noves barreres: projecte «Reconstrucció de na Miranda»

10. ÀREA D'AVALUACIÓ

10.1. Programa d'avaluació

Aquest programa té per objectiu avaluar el grau de compliment del Programa anual d'execució, analitzar les dificultats amb què s'ha trobat l'equip de gestió per executar el què havia previst, identificar els punts febles en la gestió de l'espai natural i les principals dificultats que hagin sorgit, però també veure quines actuacions han esdevingut més satisfactòries.

L'avaluació es va realitzant diàriament, i es va intentant posar solució a aquells problemes que sorgeixen en el dia a dia, però cal tenir en compte que per avaluar si s'han aconseguit els objectius inicials el més important és poder establir uns objectius clars a l'inici de l'exercici, i poder determinar quines actuacions concretes es duren a terme i amb quin pressupost, i això no sempre es pot fer.

Actualment en la gestió dels espais naturals per part de l'administració pública és complicat poder comptar amb un pressupost inicial ferm, i també és difícil saber quines accions i contractes es podran fer al llarg de l'any, doncs en molts casos es treballa en xarxa i algunes actuacions no depenen només del propi espai natural, sinó de contractes més amplis a nivell de servei o de direcció general. En el cas del Parc natural de sa Dragonera, a més, s'ha de tenir en compte que la gestió és compartida entre dues administracions, la qual cosa complica un poc més poder fer una planificació acurada del programa anual d'execució. Tot i això, l'avaluació que podem fer del nivell d'execució del PAE és positiva, ja que s'ha pogut treballar en les línies previstes i tots els programes d'actuació han estat executats amb un grau de compliment en menor o major mesura satisfactori.

Si parlem de projectes puntuals és on podem veure que alguns d'aquests projectes plantejats inicialment no han estat executats enguany, ja sigui per manca de pressupost, per endarreriment de les autoritzacions administratives, o per falta de coordinació entre les administracions competents. Així, els principals projectes que no han pogut realitzar-se enguany han estat: l'estudi i redacció d'un projecte tècnic de restauració del far Vell de na Pòpia; l'execució de les obres de reparació d'una caseta d'eines; la diagnosi i reparació de la canalització i sistema d'emmagatzemament d'aigua en el Tancat; la coordinació amb l'ajuntament d'Andratx per programar i executar un pla preventiu de control de rosegadors; i l'inici de les obres de restauració de la torre des Colomer. Tots aquests projectes queden, per tant, pendents per a la seva inclusió en el Programa anual de 2026.